

UITGELICHT!

Een periodieke KUNSTAGENDA voor leden van de Kunstkring Haaksbergen
nr. 173, juni 2025

SOLOTENTOONSTELLING IMA-ABASI OKON

Tentoonstelling in het Van Abbemuseum (oudbouw) te Eindhoven
t/m 21 september 2025

In de oudbouw van het Van Abbemuseum is er een tentoonstelling te zien van nieuw en bestaand werk van de in Londen en Amsterdam gevestigde kunstenaar Ima-Abasi Okon. Okon werkt met sculpturen, geluid en video om gelaagde installaties te maken waarin ze veel verschillende onderwerpen laat passeren.

VAN GLAS

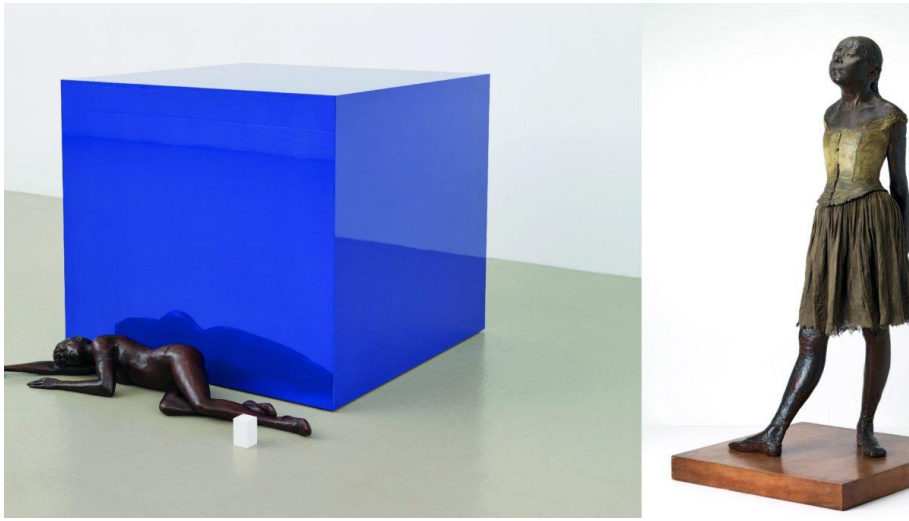
Tentoonstelling in het Allard Pierson Museum te Amsterdam
t/m 1 april 2026

In de tentoonstelling Van Glas – gemaakt in de oudheid presenteert het Allard Pierson bijna 200 glazen voorwerpen uit zijn archeologiecollectie. Transparant of ondoorzichtig, in felle of zachte kleuren, sierlijk gedecoreerd en bijzonder gevormd; het is verbazingwekkend dat het breekbare materiaal eeuwenlang zo mooi is gebleven. Diverse onderzoekers hebben de afgelopen jaren met de modernste middelen onderzoek gedaan naar de technieken waarmee de flesjes, kommen, drinkglazen en andere gebruiks- en siervoorwerpen zijn gemaakt. De uitkomsten van dat onderzoek staan centraal in de tentoonstelling. In aanvulling op de antieke voorwerpen van glas zijn er werken van twee hedendaagse glaskunstenaars te zien. Bert Frijns en Emmy van de Grift lieten zich inspireren door technieken van glasmakers uit de oudheid.

RYAN GANDER X EDGAR DEGAS - PAS DE DEUX

Tentoonstelling in Museum Beelden aan Zee te Scheveningen
van 20 juni 2025 t/m 4 januari 2026

Museum Beelden aan Zee presenteert een tentoonstelling die het werk van de Britse beeldend kunstenaar Ryan Gander (1976) en de Franse kunstschilder en beeldhouwer Edgar Degas (1834 - 1917) met elkaar in dialoog brengt. Sinds 2008 werkt Gander aan een conceptuele serie waarin hij het wereldberoemde beeldhouwwerk *Petite Danseuse de Quatorze Ans* (1880-1881) van Degas herinterpreteert en in een hedendaagse context plaatst. Met zijn sculpturen bevrijdt Gander

het veertienjarige danseresje van Degas van haar sokkel en plaatst haar in verschillende scenario's. De tentoonstelling in museum Beelden aan Zee toont voor het eerst de serie van Ganders 22 ballerina's, en bovendien in directe verbinding met Degas' beroemde sculptuur.

Petite Danseuse de Quatorze Ans markeert de overgang van de klassieke naar de moderne beeldhouwkunst. Met het beeld van de jonge ballerina in een ingetogen en realistische pose legde de Franse meester niet alleen de schoonheid van het balletleven vast, maar ook de spanning tussen de discipline van het ballet en de kwetsbaarheid van de jeugd. Meer dan een eeuw later reflecteert Ryan Gander op Degas' werk met een serie ballerina-beelden in onverwachte of alledaagse situaties, met de meest poëtische titels. Zijn herinterpretaties stellen vragen over de idealisering van de ballerina en de rol van kunst in het presenteren van realiteit versus fictie.

Brigitte Bloksma, directeur museum Beelden aan Zee en conservator van de tentoonstelling, benadrukt: "De relatie tussen Degas' originele werk en Ganders benadering biedt een fascinerende reflectie op de perceptie van de ballerina en de subtiele grenzen tussen kunst en het dagelijks leven. Het toont hoe kunstenaars door de tijd heen omgaan met thema's als beweging, jeugd en kwetsbaarheid."

Ryan Gander X Edgar Degas – Pas de Deux is de eerste solotentoonstelling van Ryan Gander in Nederland. De tentoonstelling vindt plaats dankzij een samenwerking met publieke en particuliere collecties wereldwijd die hun sculptuur van Ryan Gander in bruikleen geven, en Museum Boijmans Van Beuningen dat de bijzondere bruikleen van *Petite Danseuse de Quatorze Ans* (1880 – 1881/1922) van Degas verleent. Museum Beelden aan Zee heeft Ryan Gander de opdracht gegeven voor het maken van een nieuwe ballerina, *Waiting for timefall, or Living in a time where everything is possible, but nothing can happen*, het laatste werk in zijn serie.

TANIA KOVATS. OCEANIC

Tentoonstelling in Museum Beelden aan Zee te Scheveningen
van 20 juni 2025 t/m 4 januari 2026

Tania Kovats (Brighton, 1966) maakt sculpturen, tekeningen en grootschalige op tijd gebaseerde installaties die onze ervaring en begrip van de natuurlijke wereld onderzoeken. Ze is geïntrigeerd door thema's die zich bevinden op het snijvlak van natuur en cultuur zoals geologische processen en groeipatronen en onderzoekt de relatie tussen de menselijke ervaring en de natuur, de Kosmos, en de elementen. In de afgelopen jaren neemt Kovats het element water als haar centrale onderwerp in haar werk; de zeeën en oceanen, riviersystemen, maritieme cultuur, overstromingen en getijden, waarbij ze noodzakelijkerwijs raakt aan sociaal-politieke en milieukwesties.

Kovats is een gerenommeerde Britse beeldend kunstenaar. *Oceanic*, haar eerste solotentoonstelling in Nederland, biedt een uitgebreid overzicht van haar veelzijdige artistieke praktijk. De tentoonstelling

laat haar voortdurende fascinatie voor de zee, het water en het milieu zien en roept een diep gevoel van verbondenheid met de natuur op. Centraal in de presentatie staan Kovats' monumentale sculpturen, *The Divers*, haar keramische en textiele werken, en haar tekeningen.

NOORDERLICHT INTERNATIONAAL FOTOFESTIVAL. MACHINE ENTANGLEMENTS: ECOLOGY & TECHNOLOGY

Tentoonstelling in Museum Belvédère te Heerenveen
van 28 juni 2025 t/m 21 september 2025

In de zomer van 2025 vindt in de westvleugel van Museum Belvédère wederom de hoofdentoonstelling plaats van het Noorderlicht Fotofestival. In de tentoonstelling *Machine Entanglements: Ecology & Technology* worden in de tentoonstellingszaal van het museum aan de hand van fotografie, video en nieuwe media de rol van automatische, algoritmische besluitvorming in ons leven en de effecten van AI ter discussie gesteld. Samenstelling en organisatie: Noorderlicht, huis van de fotografie.

HENK VISCH - IN THE CARRIAGE OF PLEASURE WE DRIFT THROUGH THE DAYS

Tentoonstelling in Museum Belvédère te Heerenveen
van 28 juni 2025 t/m 21 september 2025

Oudere en nieuwe beelden van een van de belangrijkste beeldhouwers van zijn generatie in het museumpark en in kamers van het museum.

HUILEND GLAS

Tentoonstelling in Museum Boijmans Van Beuningen te Rotterdam (Depot, galerie I)
t/m 12 oktober 2025

Kruip tijdens de tentoonstelling in de huid van de glasrestaurator en ontdek alles over de fragiliteit van glas. Leer de verschillende symptomen van instabiel glas herkennen en ervaar hoe het verval van glas eruit ziet, voelt en ruikt! Een onderzoek dat al sinds 2008 loopt, is vanaf

5 april te zien in het Depot van Museum Boijmans Van Beuningen. In dit nog lopende onderzoek, wordt de glascollectie letterlijk en figuurlijk onder de loep genomen.

Bijna twintig jaar geleden werd bij een aantal glazen in het Depot een bijzonder fenomeen ontdekt: de glazen zagen er dof uit dan voorheen en op het oppervlak bevonden zich kleine druppels. De glazen in de collectie worden sindsdien nauwkeurig onderzocht en gemonitord. Wat blijkt? Een aantal glazen in de collectie zijn ‘instabiel’.

Door de geschiedenis heen experimenteerden glasmakers met verschillende samenstellingen. Dit leidde tot indrukwekkende creaties, maar soms ging dat ten koste van de stabiliteit. Wijzigingen in de glasreceptuur kunnen ervoor zorgen dat het glas kwetsbaar wordt voor invloeden van buitenaf. In een vochtige of zure omgeving kunnen bepaalde bestanddelen uit het glas trekken, waardoor er druppels op het oppervlak ontstaan. Als dit proces doorgaat, kan het glas gaan ‘huilen.’ Uiteindelijk kunnen er scheurtjes ontstaan en kan het glas helemaal uit elkaar vallen.

Tijdens het onderzoeken van de glazen, gaat de glasrestaurator af op verschillende zintuigen. Het glas wordt bijvoorbeeld opgepakt en bekeken. Instabiel glas kan hierbij soms glad en bijna vettig aanvoelen - iets wat jij als bezoeker kan ervaren bij de installatie van Harpo 't Hart en Frank Bloem. Naast kijken en voelen, nodigt het museum je uit om instabiel glas te ruiken. Aan instabiel glas hangt namelijk een ‘luchtje’ – soms een beetje muf, de andere keer wat zuur.

Het onderzoek levert veel vragen op. In de tentoonstelling gaat het museum een stap verder in het onderzoek en probeert het museum enkele van deze vragen te beantwoorden. Glaskunstenaar Marc Barreda heeft bijvoorbeeld speciaal voor deze gelegenheid geëxperimenteerd met recepten en expres instabiel glas gecreëerd. Zie met eigen ogen hoe deze glazen veranderen onder verschillende klimatologische omstandigheden!

De glazen in de tentoonstelling zijn zo fragiel dat ze het Depot niet meer zullen verlaten. Dit is hun eerste én mogelijk laatste publieke vertoning, omdat niemand weet hoe snel ze verder achteruitgaan. Grijp dus nu je kans om ze te zien – misschien wel voor de laatste keer.

GEN F - 75 JAAR FIGURATIEVE KUNST (HEDENDAAGS REALISME)

Tentoonstelling in het Drents Museum te Assen

t/m 17 augustus 2025

Het Drents Museum presenteert de tentoonstelling *Gen F - 75 jaar figuratieve kunst*. Circa 140 schilderijen, tekeningen en beelden van meer dan 75 kunstenaars staan in de schijnwerpers.

Verschillende generaties kunstenaars komen in de tentoonstelling aan bod. In een speciaal atelier in de Singelzaal gaat een aantal van de kunstenaars tijdens de tentoonstelling ook live aan het werk. Niet eerder is zo'n omvangrijke overzichtstentoonstelling van de collectie figuratieve kunst in het Drents Museum getoond.

Het Drents Museum begint als een van de eerste musea in Nederland met het verzamelen van moderne figuratieve kunst. Dit is kunst die gebaseerd is op de waarneming van de zichtbare werkelijkheid, ook wel 'realisme' genoemd. Toonaangevend binnen de collectie is het werk van de noordelijke figuratieven, waaronder Matthijs Röling (1943-2024), Wout Mulder (1946-2000), Henk Helmantel (1945) en Clary Mastenbroek (1947). Vanaf eind jaren 1960 zetten zij zich af tegen het heersende idee dat alleen ab-

stract werk 'goede kunst' is. In de tentoonstelling *Gen F* komt de kunst van de noordelijke figuratieven samen met die van realistisch werkende kunstenaars uit heel Nederland, zoals Kik Zeiler (1948), Charlotte Schleiffert (1967), Ina van Zyl (1971) en Dion Rosina (1991).

De rode draad in de tentoonstelling bestaat uit de verschillende generaties kunstenaars. *Gen F* begint bij de voorlopers van de figuratieve kunst, die voor 1940 geboren zijn. Daarna gaat de tentoonstelling door tot aan de huidige generatie. In *Gen F* laat het museum de verbanden tussen deze generaties zien, waardoor de ontwikkeling vanaf 1950 tot nu goed te volgen is.

Een uniek onderdeel van *Gen F* is het atelier op zaal. In het midden van de tentoonstelling wordt een atelier ingericht. Op meerdere momenten gedurende de tentoonstellingsperiode nodigt het museum kunstenaars uit om in dit atelier te schilderen, tekenen of beeldhouwen. Onder andere kunstenaar Tamara Muller gaat live op zaal werken. Naast dit atelier is er ook ruimte voor bezoekers om zelf te tekenen in de zaal. Bij de tentoonstelling verschijnt de gelijknamige publicatie *Gen F - 75 jaar figuratieve kunst*. Het boek wordt gemaakt in samenwerking met Uitgeverij Waanders en is verkrijgbaar in de Museumshop of via dutchmuseumgiftshop.nl. Eind maart verschijnt ook het langverwachte naslagwerk van Mathijs Röling dat aansluit bij deze tentoonstelling.

Kunstenaars:

Johan Abeling (1953), Philip Akkerman (1957), Arnout van Albada (1968), Pat Andrea (1942), Dina Belga (1956), Natasja Bennink (1974), Hermanus Berserik (1921-2002), Barend Blankert (1941-2023), Piet van den Boog (1951), Mario ter Braak (1960), Stijn ter Braak (1995), Eline Brontsema (1988), Anneke van Brussel (1949), Karel Buskes (1962), Giovanni Dalessi (1964), Hans Deuss (1948), Siemen Dijkstra (1968), Jan van Dis (1945), Cornelis Doolaard (1944-2018), Sam Drukker (1957), Peter Durieux (1951), Joyce Eijkhout (1968), Douwe Elias (1952), Ferdinand Erfmann (1901-1968), Helma Finze (1942-2023), Joke Frima (1952), Chris van Geest (1942), Joggem de Graaf (1946-2024), Kenne Grégoire (1951), Albert Greving (1963), Berend Groen (1947-2003), Cor Groenberg (1968), Alfred Hafkenscheid (1936), Han van Hagen (1944), Peter Hartwig (1963), Nico Heilijgers (1964), Guus Hellegers (1937-2019), Henk Helmantel (1945), Chris Herenius (1943), Theo Herminez (1921-1997), Jeroen Hermkens (1960), Hans Hoekstra (1983), Roos Holleman (1989), Kea Homan (1939-2024), Reinder Homan (1950), Thijs Jansen (1986), Erik de Jong (1958), Koosje van Keulen (1940), Jan van der Kooi (1957), Diederik Kraaijpoel (1928-2012), Juul Kraijer (1970), Arno Kramer (1945), Trudy Kramer (1959), Jan Kuiper (1928-2017), Arend Kuiper (1952), Keetje Lindner (1942), Mark Lisser (1955), Frank Lisser (1959), Jan van Loon (1938), Hermann Markard (1926-2021), Clary Mastenbroek (1947), Sal Meijer (1877-1965), Melle (1908-1976), Wout Muller (1946-2000), Tamara Muller (1975), Jans Muskee (1961), Harro Nikkels (1944-2013), Pieter Pander (1962), Dick Pieters (1941), Rein Pol (1949), Peter van Poppel (1945-2023), Jasper van Putten (1941-2009), Stijn Rietman (1979), Ben Rikken, Jan Roëde (1914-2007), Matthijs Röling (1943-2024), Eddy Roos (1949), Dion Rosina (1991), Charlotte Schleiffert (1967), Simon Schrikker (1973), Hester Schroor (1960), Piet Sebens (1961), Eja Siepman van den Berg (1943), Ger Siks (1942-2023), Carolein Smit (1960), Ben Snijders (1943), Bernardien Sternheim (1948), Frans Stuurman (1952), Hugo Tieleman (1982), Gerrie Wachtmeester (1957-2024), Olga Wiese (1944), Nicolaas Wijnberg (1918-2006), Wokkel (1972), Aafke Ytsma (1988), Kik Zeiler (1948), Adriana van Zoest (1966), Ina van Zyl (1971).

DONDERS DIKKE PLAOTEN - PIRATENCULTUUR IN DRENTHE

Tentoonstelling in het Drents Museum te Assen

t/m 14 september 2025

Piratenmuziek in Drenthe, terug van weggeweest.

Nederlandstalige meezingers, radiostudio's op zolderkamers en zenderpiraten. Vooral de zuidoosthoek van Drenthe is onlosmakelijk verbonden met de piratencultuur. In de expositie *Donders dikke platen* duik je in deze muziekcultuur, die een revival beleeft. Elke piratenzender heeft enkele honderden tot vele duizenden luisteraars en piratenfestivals zijn stevast uitverkocht. In de tentoonstelling zie de meest gebruikte zendapparatuur, zeldzame singles, uniek materiaal van platenmaatschappij Telstar en hoor je verhalen van piraten en bekende muzikanten.

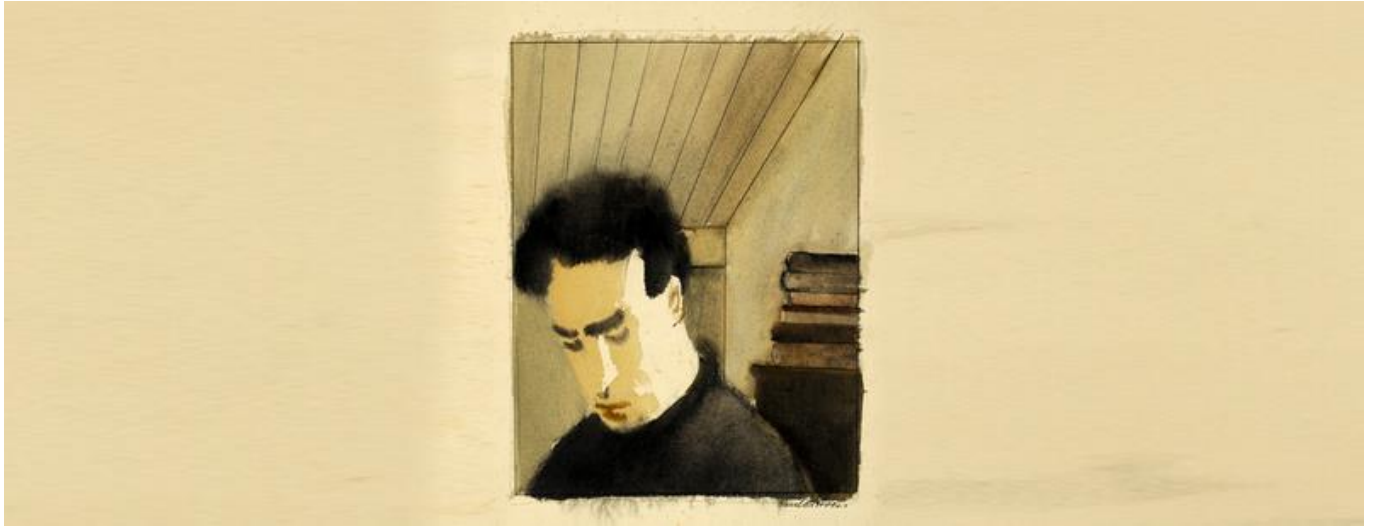
Hoewel de eerste zendpiraten hun oorsprong vinden in de Achterhoek, komen de grootste drie piratenzenders van Ne-

derland tegenwoordig allemaal uit Drenthe: Radio Olympia, Radio Continu en GigantFM. Veel bekende piratenartiesten, zoals Jannes en Monica West, hebben hun roots in Drenthe. De vooral Nederlandstalige muziek die op piratenzenders en tijdens piratenfestivals te beluisteren is wordt door de mainstream popzenders vaak niet gedraaid. De 'piraten' draaien vooral vanuit zolderkamers en schuurtjes. Hun studio is vaak sfeervol aangekleed en zit doorgaans vol met bezoekers die de muziek becommentariëren.

Die sfeer is straks terug te zien in de tentoonstelling in de Kloosterzaal en de Brinkzalen.

FUNDATIE COLLECTIE: 80 JAAR VRIJHEID

Tentoonstelling in Museum De Fundatie te Zwolle
t/m 17 augustus 2025

In 2024 en 2025 vieren we dat de Tweede Wereldoorlog 80 jaar geleden ten einde kwam. In Nederland kregen we toen onze vrijheid terug, maar op veel plaatsen in de wereld wordt tot op de dag vandaag nog oorlog gevoerd. In een thematische presentatie van de Fundatie Collectie laat het museum de impact van de Tweede Wereldoorlog op de kunst zien aan de hand van twee aspecten: de vrijheid van kunst en de vrijheid van mensen. De tentoonstelling richt zich enerzijds op de kunstpolitiek van de nazis en anderzijds op het leven van Paul Citroen in de onderduik tijdens de Tweede Wereldoorlog.

In nazi-Duitsland werd het begrip *Entartete Kunst* gebruikt om kunst aan te duiden die niet in bij Hitlers voorstellingen over kunst beantwoordde. Daarbij ging het om vrijwel alle kunst die afweek van een naturalistische voorstelling, met andere woorden om de gehele avant-garde uit die tijd, zoals abstracte kunst en het expressionisme. In 1937 begon in München een grote reizende tentoonstelling met 650 werken die werden gezien als voorbeelden van *Entartete Kunst*. Alle werken werden door elkaar heen geplaatst en bij elk werk werd de aankoopprijs vermeld, met daarbij het museum dat het werk had aangekocht en het jaar van aankoop. In de tentoonstellingsruimtes stonden leuzen op de muren die de spot dreven met de getoonde kunst. Alles met als doel om bij het publiek een afkeer op te wekken voor deze werken en de grote bedragen die eraan waren uitgegeven. Tegelijkertijd werd in 1937 in München in de Große Deutsche Kunstausstellung kunst getoond die wel bij de nazis in de smaak viel.

Na München ging de tentoonstelling *Entartete Kunst* vier jaar lang in verschillende samenstellingen op reis in Duitsland en Oostenrijk. Uiteindelijk zagen ongeveer drie miljoen mensen de tentoonstelling. Hierna werden de werken verkocht, geruild of vernietigd. Onder de kunstenaars die als ‘entartet’ werden bestempeld, en wier werken op de tentoonstelling uit 1937 werden getoond, bevonden zich onder andere Käthe Kollwitz, Max Pechstein en Otto Dix, waarvan zich werken in de collectie van Museum de Fundatie bevinden. We laten ons publiek kennismaken met de werken van deze makers, die stuk voor stuk juist hebben gezorgd voor grote en belangrijke veranderingen in de kunst.

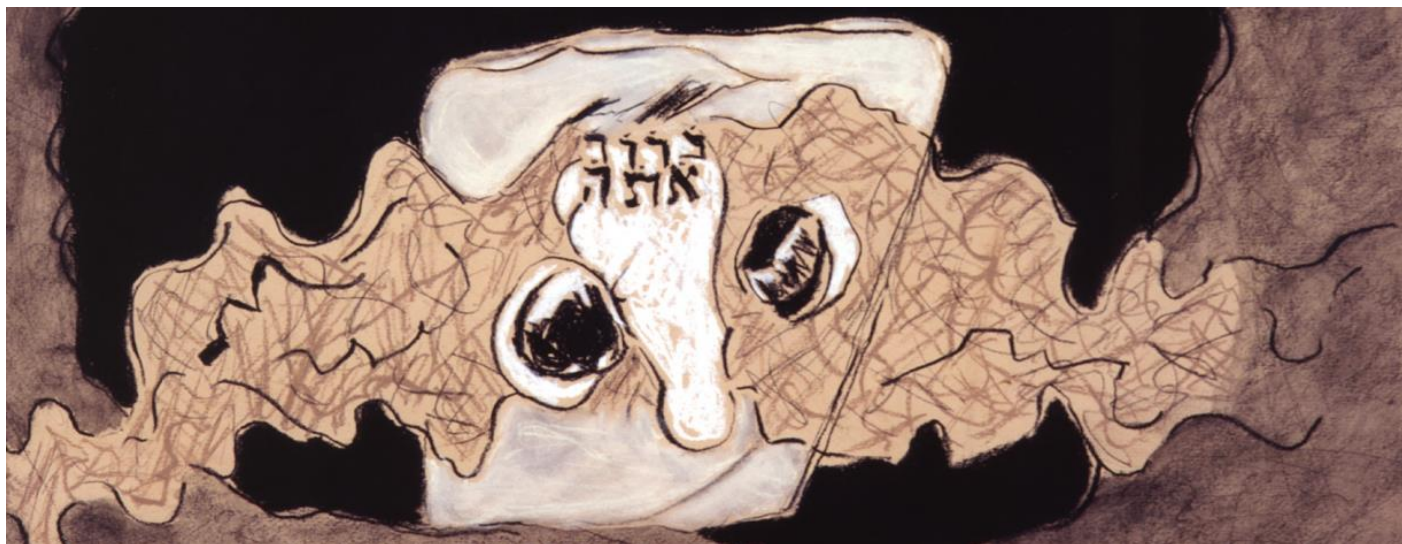
Paul Citroen is een van de belangrijkste makers uit de collectie Overijssel, die in langdurige bruikleen is bij Museum de Fundatie. Naast de werken die Citroen van andere makers verzamelde, bevinden zich hierbij ook een groot aantal werken van hem zelf, afkomstig uit zijn nalatenschap. De Tweede Wereldoorlog was voor Paul Citroen, die van joodse afkomst was, een zeer moeilijke periode in zijn leven. In 1943 dook hij onder in Wassenaar. Begin 1944 verhuisde hij naar een ander onderduikadres in Laren. Hij bleef wel doorwerken. Omdat hij veel alleen was, werden dat vooral zelfportretten. Na D-Day in juni 1944 voegde hij zich bij zijn vrouw Lien en dochter Paulien, die ondergedoken zaten bij Uitgeverij De Driehoek van Henri Methorst in 's Graveland.

In de collectie van de Provincie Overijssel bevinden zich meerdere werken, portretten, zelfportretten en landschappen, die Paul Citroen maakte toen hij ondergedoken zat.

HENK HEIDEVELD - 50 JAAR KUNSTENAARSCHAP

Tentoonstelling in Museum De Fundatie te Zwolle

van 28 juni 2025 t/m 17 augustus 2025

Een terugblik op 50 jaar carrière van de Zwolse postmoderne beeldend kunstenaar Henk Heideveld.

Veel Zwollenaren kennen Heideveld als de man die over de boog van de IJsselbrug liep, met een koffer vol geld op pad ging om gratis bankbiljetten uit te delen, of als de man die de spoorlijn naar Duitsland wit kalkte in een van zijn vele performances om aandacht te vragen voor de Holocaust. Minder bekend is zijn leven als beeldend mysticus en postmodern devoot, zoals hij zichzelf noemt.

Deze tentoonstelling laat de veelzijdigheid van Heidevelds werk zien: van video en performances tot tekeningen, schilderijen, installaties, teksten en fotografie, verspreid over vijf decennia. Beginnend bij zijn start als conceptueel kunstenaar in 1975 tot nu, toont de selectie zijn diepgaande en obsessieve zoektocht naar het begrijpen van de wereld – en de rol van de mens in het vormen of juist verliezen ervan. Hij onderzoekt de relatie tussen kunst en God, waarbij geschiedenis en tijd een belangrijke rol spelen. Dit deed hij door jarenlang de Holocaust te onderzoeken, die hij beschouwt als het donkerste hoofdstuk van de Europese geschiedenis—geworteld in zowel moderne maatschappelijke structuren als tweeduizend jaar christelijke intolerantie.

Henk Heideveld (geb. 1950, Winterswijk, Nederland) is een kunstenaar, performer en schrijver die woont en werkt in Zwolle, Nederland. Zijn werk combineert video, performance, fotomontage, tekeningen en schilderijen.

Sinds de midden jaren '70 onderzoekt Heideveld filosofische en historische thema's, vooral het concept van 'God' zoals beschreven door Spinoza in *Deus sive Natura* (God of de natuur).

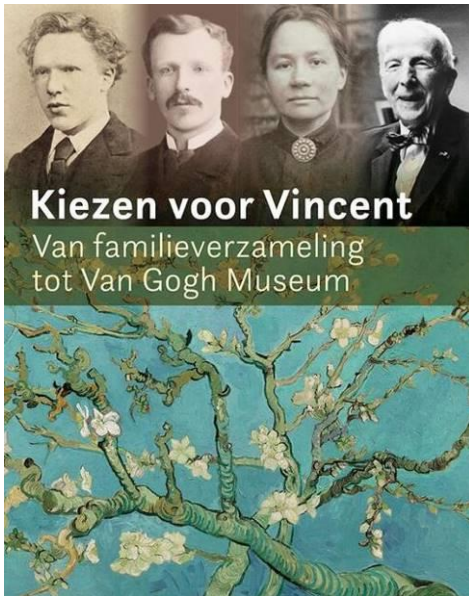
Sinds 2010 richt zijn kunst en schrijven zich steeds meer op de kwantummechanica, waarbij hij wetenschappelijke theorieën in zijn creatieve proces verwerkt.

Heideveld had solo- en duo-exposities bij onder andere Stedelijk Museum Zwolle, Nederland (2015); Museum voor Valse Kunst, Vledder, Nederland (2017); Openbare ruimte Kreis-Lippe, Lünen, Duitsland (2021); en Cultureel Centrum 'Siamsa Tíre', Tralee, Ierland (2021). Zijn werk was ook te zien in groepstentoonstellingen bij Galerie Monte Video, Amsterdam (1980); Städtische Galerie Lenbachhaus, München (1982); Dutch Festival, Athene (1983); Stedelijk Museum Schiedam, Nederland (1985); en Rijksmuseum Twenthe, Enschede (1989).

KIEZEN VOOR VINCENT. PORTRET VAN EEN FAMILIEGESCHIEDENIS.

Tentoonstelling in het Van Gogh Museum te Amsterdam
van 27 juni 2025 t/m 31 augustus 2025

Een eerbetoon aan de familie Van Gogh. Zonder hun onvoorwaardelijke steun aan Vincent zou het museum nooit hebben bestaan. Hoe kon Vincent van Gogh uitgroeien tot een wereldberoemde kunstenaar? Zijn familie speelt daarin een belangrijke rol, tot op de dag van vandaag.

De tentoonstelling *Kiezen voor Vincent. Portret van een familiegeschiedenis* vertelt een persoonlijk verhaal vol twijfel, tegenslag, trots en triomf. Een verhaal vol dilemma's, gezien door de ogen van Vincent van Gogh (1853-1890), zijn broer Theo (1857-1891), Theo's vrouw Jo (1862-1925) en hun zoon Vincent (1890-1978), vernoemd naar zijn oom.

In de tentoonstelling kun je Vincent en zijn bijzondere familie leren kennen door te kijken, te luisteren én te doen. De vele topstukken en onbekende pareltjes laten zien hoe de familieverzameling uitgroeide tot een imposante wereldcollectie.

JOANA SCHNEIDER - OTHERWORLDLY

Tentoonstelling in het Groninger Museum te Groningen
t/m 31 augustus 2025

Kunstenaar Joana Schneider neemt je mee in een wereld waar realiteit en fantasie samenkomen. Belangrijke thema's in haar werk zijn verandering, identiteit en schoonheidsidealen. Schneider maakt haar sculpturale textielkunst met oude ambachtstechnieken en van gerecyclede materialen. De presentatie is geïnspireerd door de metamorfoses in de natuur. Ze nodigt je uit om na te denken over hoe wij en onze wereld transformeren.

THE DREAMHOUSE !

Tentoonstelling in het Groninger Museum te Groningen
van 14 juni 2025 t/m 16 november 2025

Een postmodern interieur door Marloes en Wikke.

Dwaal deze zomer door de kamers van het huis van het Groninger Museum. Alle interieurs worden door de scenografen Marloes en Wikke ingericht in de decoratieve en uitbundige stijl van het postmodernisme, aansluitend op het gebouw en de collectie van het museum. Van slaapkamer tot zitkamer, het belooft een bijzonder spektakel voor het oog te worden en een kleurrijke bron van design-inspiratie. In samenwerking en co-

creatie met diverse partners in Groningen komt er een randprogramma met performances en een extra side expositie met onder andere *Tea & Coffee Piazza's*.

H.N. WERKMAN EN DE CHASSIDISCHE LEGENDEN

Tentoonstelling in het Groninger Museum te Groningen
t/m 15 juni 2025

Begin 1941 las de Groningse drukker en kunstenaar H.N. Werkman Die Legende des Baalschem van Martin Buber, over de achttiende-eeuwse Poolse Joodse leraar Yisroel ben Eliezer, bijgenaamd de Baal Shem Tov. Werkman was er diep van onder de indruk.

In korte tijd maakte hij met sjablonen, drukinkt en ander materiaal uit zijn drukkerij twintig composities geïnspireerd door deze wonderlijke verhalen. Zo overwon hij de blokkade die hij sinds het begin van de Duitse bezetting had gevoeld. In 1942 en 1943 drukte Werkman deze prenten in oplagen van twintig exemplaren, verdeeld in twee 'suites', zoals hij de twee series noemde. Ze verschenen in een bijpassende portefeuille met een tekstboek, waarin bij elke prent een fragment van Bubers verhaal was opgenomen, met een toelichting van August Henkels. Henkels was predikant en een van de redacteurs van clandestiene uitgeverij De Blauwe Schuit, waarvoor Werkman tussen 1941 en 1944 in totaal veertig uitgaven

verzorgde.

De teksten in deze reeks uitgaven hebben meestal niet direct betrekking op de oorlogssituatie, maar voor de goede verstaander verwijzen ze er wel naar. Met geuzenliederen, psalmen maar ook moderne verhalen en poëzie wilde de uitgeverij het publiek een hart onder de riem steken. Dat lukte, mede dankzij de kleurige illustraties van Werkman. Ook de Chassidische legendes verschenen als uitgaven van De Blauwe Schuit. Ze werden meteen een gewild verzamelobject en horen nu tot Werkmans bekendste en meest geliefde werk.

Het Groninger Museum is al sinds de jaren vijftig in het bezit van beide suites. Ze zijn inmiddels zo vaak getoond dat ze erg kwetsbaar zijn geworden. Ter gelegenheid van de viering van 80 jaar vrijheid zijn ze dit voorjaar weer te zien in onze tentoonstelling Behind the Scenes.

**VAN REMBRANDT TOT VERMEER,
MEESTERWERKEN VAN THE LEIDEN COLLECTION**

Tentoonstelling in het H'ART Museum te Amsterdam
t/m 24 augustus 2025

H'ART Museum presenteert: The Leiden Collection. Een uniek en intiem inblikje in het Amsterdam van de 17de eeuw, door de ogen van de grote Hollandse meesters.

Speciaal voor de 750ste verjaardag van de stad zijn achttien werken van Rembrandt – zeventien schilderijen en één tekening – voor het eerst samen in Amsterdam te bewonderen.

Andere invloedrijke schilders in de tentoonstelling zijn Frans Hals, Jan Steen, Ferdinand Bol, Gerard Dou, Frans van Mieris en Maria Schalcken. Samen tonen zij de dagelijkse realiteit van 17de-eeuwse Amsterdammers. Als kers op de taart is een zeer bijzonder werk van Johannes Vermeer voor deze gelegenheid gerestaureerd.

Pronken met je rijkdom, je imago versterken met een (zelf)portret, gerimpeld oud worden, en genieten van eten, drinken, literatuur en muziek: in 75 kunstwerken schetst Van Rembrandt tot Vermeer het stadse leven in al haar facetten. Centraal in deze schilderijen staat de mens: van jong tot oud, arm of rijk, mooi én lelijk.

De Frans-Amerikaanse verzamelaar Dr. Thomas S. Kaplan en zijn vrouw Daphne Recanati Kaplan beheeren een van de grootste privécollecties van Nederlandse 17de-eeuwse kunst. Dit voorjaar worden de werken van deze grootmeesters voor het eerst samen getoond aan het publiek. Hun onderscheidende stijl, gekenmerkt door dramatische lichtweergaves en grove penseelstreken, brengt het Amsterdam van vroeger tot leven.

In de tentoonstelling zijn veel vrouwen te zien, van high societydames en historische figuren tot zakenvrouwen en alledaagse burgers. Ook bijzonder is het werk van Maria Schalcken, een van de weinige bekende vrouwelijke kunstenaars van haar tijd.

GERMAN GROBE: DE SCHENKING

Tentoonstelling in het Katwijks Museum te Katwijk (ZH)
t/m 7 september 2025

De Düsseldorfse kunstenaar German Grobe (1857 – 1938) is verknocht geweest aan Katwijk. In 1887 maakt Grobe voor het eerst zijn opwachting in Katwijk. Het wordt een liefde voor het leven. Vanaf 1888 bezoekt Grobe met zijn gezin veelvuldig het kunstenaarsdorp Katwijk. Bij de vijftigste keer in 1937 wordt de tachtigjarige schilder voor pension Zeerust gehuldigd met een serenade van de Chr. Muziekvereniging U.N.I. Die Katwijkse gastvrijheid wordt beloond. In het najaar van 2024 schenkt Dietrich Bieber, kleinzoon van de kunstenaar, zesenzestig werken van de hand

van zijn grootvader aan het Katwijks Museum.

Deze expositie omvat schilderijen, aquarellen en tekeningen uit die schenking. In een breed perspectief schildert Grobe het leven in het Hollandse kustdorp. Alle Katwijkse motieven trekken in kleurrijke, vaak impressionistische beelden aan ons voorbij. Aan de zeezijde komen zee- en strandgezichten in beeld, landinwaarts zijn het de duinen en de dorpsgezichten. In talloze portretten en figuren treden zijn geliefde Katwijkers ons tegemoet.

VAREN VOOR VRIJHEID

Tentoonstelling in het Katwijks Museum te Katwijk (ZH)
t/m 7 september 2025

Ontdek de onbekende helden van de koopvaardij

VAREN VOOR VRIJHEID – De onmisbare rol van de koopvaardij in WO II

De stichting “Stichting Koopvaardijpersoneel 1940-1945” presenteert de indrukwekkende expositie Varen voor Vrijheid in het Katwijks Museum.

Dit jaar herdenken wij 80 jaar Vrijheid en schenken wij speciale aandacht aan een onderbelicht hoofdstuk uit de geschiedenis: de cruciale rol van de Nederlandse koopvaardij tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Stap binnen en ervaar het meeslepende verhaal van zeelieden die zes lange jaren verplicht op zee doorbrachten onder levensgevaarlijke omstandigheden. Zonder hun moed en doorzettingsvermogen hadden Europa en Azië niet bevrijd geweest. Met aangrijpende foto's, persoonlijke voorwerpen, authentieke scheepsmodellen, indrukwekkende schilderijen en een imposante maquette van een konvooi op zee wordt hun verhaal tot leven gebracht.

Ontdek hoe Nederlandse koopvaardijsschepen ondanks torpedo's, mijnen en luchtaanvallen met bommenwerpers een onmisbare rol speelden in de bevoorrading van de geallieerden.

Laat je meenemen, ontdek de verhalen en ervaar de offers die duizenden zeelieden voor onze vrijheid hebben gebracht.

Gedurende de expositie worden rondleidingen gegeven en lezingen georganiseerd waarin experts en nabestaanden deze bijzondere geschiedenis verder uitdiepen.

Mis deze unieke kans niet en bezoek de expositie Varen voor Vrijheid in het Katwijkse Museum. Een eerbetoon aan de zeelieden die vrijwel onbewapend vochten, maar met een onbreekbare wilskracht.

FLORIS VERSTER - THUIS IN HET GROEN

Tentoonstelling in Museum De Lakenhal te Leiden

t/m 24 augustus 2025

In de tentoonstelling *Floris Verster – Thuis in het groen* vormt de liefde voor de alledaagse natuur het uitgangspunt. Voor het eerst combineert Museum De Lakenhal werk van de bekende Leidse kunstschilder Floris Verster (1861-1927) met hedendaagse kunst. Annelies Dijkman, Esther Hoogendijk en Seet van Hout laten zich inspireren door Verster en gaan de dialoog aan met zijn werk. Van levensgrote schilderijen tot sculpturen en een pop-up tuin; in elk werk is de liefde voor de lokale natuur terug te vinden.

Floris Verster wordt gezien als de grote vernieuwer van het bloemstillevens. Waar zijn voorgangers vooral oog hadden voor exotische bloemen en planten, kiest Verster als eerste Nederlandse kunstenaar radicaal voor de alledaagse natuur om hem heen. In zijn revolutionaire bloemstillevens schitteren veldbloemen en 'onkruid' in al hun eenvoud. Verster vond zijn inspiratie vooral in zijn eigen tuin op landgoed Groenoord in Leiden. Naast topstukken uit de uitgebreide eigen collectie van Museum De Lakenhal zijn er in de tentoonstelling ook werken uit onder andere het Rijksmuseum, Stedelijk Museum, Kröller Müller Museum en Naturalis te zien.

Speciaal voor deze tentoonstelling gaf Museum De Lakenhal kunstenaars Annelies Dijkman (1958), Esther Hoogendijk (1987) en Seet van Hout (1957) de opdracht om, met

Verster als inspiratiebron, nieuw werk te ontwikkelen. Dit werk wordt gepresenteerd naast bestaand werk van de kunstenaars. De fascinatie en liefde voor de alledaagse natuur vormen hierin een rode draad.

Esther Hoogendijk en Seet van Hout lieten zich onder andere inspireren door de vormen uit het werk van Verster. Van Hout neemt hierbij de schoonheid, grilligheid, bloei en het verval van bloemen uit haar eigen tuin als uitgangspunt. Zij ontwikkelt nieuwe monumentale tekeningen en schilderijen die niet ontstaan met penseel, maar onder andere door het gieten van verf op de ondergrond en het perforeren van papier. In haar kunstwerken speelt zij met details uit werk van Verster die naadloos samensmelten met Van Houts eigen vormtaal.

De sculpturen van Esther Hoogendijk zijn levende kunstwerken ontstaan uit materialen als zaden, kiemen, grassen, gips en papier. Planten en bloemen zijn letterlijk in deze sculpturen terug te vinden. De zaden in haar werk worden door zon, water en aanraking tot leven gewekt. Hierdoor volgen de sculpturen een na-

tuurlijk proces van groei, bloei en verval. Refererend aan vaasvormen van Verster ontwikkelt Hoogendijk voor deze presentatie grote kleisculpturen.

Kunstenaar en hovenier Annelies Dijkman ontwerpt voor het 17e -eeuwse voorplein van het museum een natuurlijk bloemenhof. Haar installatie bestaat uit bloeiende planten die de zintuigen verleiden. Bezoekers kunnen de planten en bloemen aanraken en zo de geuren, kleuren en structuren ervaren, evenals de wisseling van de seizoenen.

NATUURLIJK WOLKERS - EEN EEUW VERWONDERING

Tentoonstelling in museum De Lakenhal te Leiden

t/m 14 september 2025

In 2025 is het een eeuw geleden dat Jan Wolkers werd geboren. Ter ere van dit jubileum organiseert Museum De Lakenhal in de aanloop naar zijn honderdste geboortedag de tentoonstelling *Natuurlijk Wolkers – Een eeuw verwondering*. Deze presentatie toont een selectie van zijn door de natuur geïnspireerde werken uit de eigen collectie van het museum. Zo krijg je een bijzondere inkijk in hoe de natuur een blijvende invloed had op de schrijver en kunstenaar.

Natuurlijk Wolkers – Een eeuw verwondering laat zien hoe Jan Wolkers in zijn werk de schoonheid van het alledaagse wist te vangen. De kleuren en natuur van Texel speelden daarbij een grote rol. Bekende werken zoals ‘De vier seizoenen’ en ‘Het grote gele doek’ worden getoond naast zijn andere abstracte werken. In het Auditorium van het museum zie je daarnaast afleveringen van de serie *De achtertuin van Jan Wolkers*.

In 2018 werd een selectie van 17 werken uit de artistieke nalatenschap van Jan Wolkers overgebracht van Texel naar Leiden. Sindsdien beschikt Museum De Lakenhal over de grootste collectie van werken van Jan Wolkers. Het omvangrijke literaire en persoonlijke archief is ondergebracht bij de Universitaire Bibliotheken Leiden. Hiermee is de wens van Wolkers en zijn echtgenote Karina om de collectie in Leiden onder te brengen in vervulling gegaan.

Jan Wolkers (1925-2007) heeft als schrijver en kunstenaar veel invloed gehad in Nederland. Hoewel zijn literaire werk bekender is dan zijn beeldende oeuvre, beschouwde hij zichzelf in de eerste plaats als beeldend kunstenaar. In de loop der jaren kreeg dit werk steeds meer ruimte. Wolkers is geboren in Oegstgeest, bracht zijn jeugd door in Leiden en woonde later in Amsterdam en op Texel. Door de jaren heen ging de natuur een steeds grotere rol spelen in zijn werk en leven, in het bijzonder het Texelse landschap. Tot op heden blijft Wolkers een van de meest invloedrijke schrijvers en kunstenaars van Nederland.

FLOURISH: KEHINDE WILEY’S 1 STE SOLOTENTONSTELLING IN NEDERLAND

Tentoonstelling in Museum Van Loon te Amsterdam

t/m 30 augustus 2025

Met trots kondigt Museum Van Loon *Flourish: Kehinde Wiley x Museum Van Loon* aan, een tentoonstelling met nieuwe portretten van de gerenommeerde Amerikaanse kunstenaar Kehinde Wiley. Het is Wiley’s eerste solotentoonstelling in Nederland. Het nieuwe werk dat de kunstenaar voor deze tentoonstelling maakt vormt een visueel antwoord op de portretcollectie en historische interieurs van Museum Van Loon. *Flourish* verbindt westerse portretkunst, de Nederlandse koloniale aanwezigheid wereldwijd en hedendaagse kunst als sociale en culturele praktijk. Tegelijkertijd belicht *Flourish* schoonheid en gratie in de eenentwintigste eeuw, weerspiegeld in de modellen die de kunstenaar ontmoette in Suriname.

De samenwerking tussen Museum Van Loon en Kehinde Wiley begon enkele jaren geleden. Geïnspireerd door de portretcollectie van het museum en de relatie met de Nederlandse wereldwijde koloniale aanwezigheid, bracht Wiley's onderzoek hem naar Suriname.

Kehinde Wiley: "Bij het bestuderen van de collectie van Museum Van Loon vroeg ik me af: wie waren we toen, en wie willen we nu zijn? Dit nieuwe werk bevindt zich op het snijvlak van die vragen. Ik zag voor me hoe ik de historische portretten zou kunnen vertalen naar een artistieke reis waarin je jonge mensen in de eenentwintigste eeuw ontmoet. In Suriname zag ik een land waarin zoveel verschillende ruimtes, culturen en tijden samenkomen. In de eeuwenoude taal van de portretkunst vangt *Flourish* wat waarde, schoonheid en gratie kan zijn in de wereld van vandaag. Door individuen te eren die historisch gezien misschien niet op deze museumwanden te zien waren, zegt mijn werk: 'Je bent hier welkom. Je doet er toe.'"

Kehinde Wiley wordt internationaal geprezen om zijn indrukwekkende portretten, waarin hij klassieke Europese schildertradities inzet voor hedendaagse representatie. Zijn werk herinterpreteert de artistieke taal van de adel en de macht en plaatst mensen van kleur – waar ter wereld hij ze ook ontmoet – in het centrum van zijn composities. In 2018 onthulde Kehinde Wiley zijn iconische portret van president Barack Obama. Daarmee was hij de eerste Afro-Amerikaanse kunstenaar die een officieel portret van een president van de Verenigde Staten vervaardigde.

In 2019 koos Museum Van Loon voor een nieuwe koers: de historische collectie werd ingezet als platform voor relevante verhalen die passen bij de diverse samenleving waarin we leven.

Directeur Gijs Schunselaar: "Wij koesteren onze historische collectie en willen deze delen met de wereld. Tegelijkertijd streven we ernaar een hoeder te zijn van een heden en een toekomst waarin iedereen wordt meegenomen. We zijn verheugd om samen met Kehinde Wiley aan die visie gestalte te kunnen geven. Wiley's werk viert zowel klassieke als hedendaagse esthetiek, terwijl het ook actuele kwesties aansnijdt die verankerd zijn in ons nationale erfgoed. *Flourish* is een schitterend voorbeeld van wat ons als instituut drijft: werelden samenbrengen."

ANNE GEENE BUITENGEWOON

Tentoonstelling in De Mesdag Collectie te 's-Gravenhage
t/m 27 juli 2025

Ontdek hoe beeldend kunstenaar Anne Geene het alledaagse omtovert tot iets buitengewoons en laat je verrassen door haar vermogen om het ongeziene zichtbaar te maken en het gewone bijzonder.

In deze opmerkelijke tentoonstelling toont Anne Geene haar blik op de Haagse natuur. Daarbij onderzoekt ze de natuur rondom het museum, van de monumentale tuin tot de nabijgelegen Scheveningse kust. Deze plekken zijn zowel voor Anne Geene als voor de Mesdags onmisbaar in hun werk én leven.

Waar Hendrik Willem Mesdag & Sientje Mesdag-van Houten Scheveningen vereeuwigen in olieverf of aquarel, legt Geene het strand vast met een hedendaagse, onderzoekende blik.

Anne Geene speelt continu met de menselijke drang om alles te ordenen en zet de natuurlijke elementen daarbij naar haar hand; van de schelpen en mosselen die ze vond op Scheveningen tot de magnoliablaadjes uit de museumtuin.

'Mijn werk brengt structuur in de schijnbare chaos van de natuur, Elk detail vertelt een verhaal, of het nu een grasspriet, een blad of een schelp is. Het gaat erom hoe je ernaar kijkt.'

Haar soms schijnbaar willekeurige combinaties, zoals een kool op sterk water naast geschilderde stillevens uit de museumcollectie, creëren een visuele dialoog die uitnodigt om stil te staan bij de dingen waar normaal aan voorbij wordt gegaan.

FOLKERT DE JONG - DE HELD, DE SCHURK EN DE WAARHEID

Tentoonstelling in Museum Kranenburgh te Bergen (NH)

van 24 juni 2025 t/m 16 november 2025

In de tentoonstelling *De held, de schurk en de waarheid* maken de beelden van de Egmondse kunstenaar Folkert De Jong (Egmond aan Zee, 1972) deel uit van een encenering: prikkelende audioverhalen en theatrale belichting geven zijn levensgrote sculpturen van styrofoam en polyurethaanschuim betekenis en lading. Het project is een initiatief van curator Johan Idema en reist in 2024 en 2025 langs verschillende plekken door heel Nederland.

De held, de schurk en de waarheid laat zien hoe Folkert De Jong zijn kunst inzet als wapen om de geschiedenis te bevragen. 'Een onschuldig wapen, want je kijkt er enkel naar. Maar ik wil laten zien dat historie behalve statisch ook kneedbaar is. Door de tijd heen kunnen rollen veranderen.' De tentoonstelling toont hoe een andere tijdsgeest leidt tot een andere geschiedenis. Dit maakt het werk van De Jong en deze expositie actueel en relevant, nu maatschappelijke issues als racisme, genderidentiteit en kolonialisme de overdracht van geschiedenis volop ter discussie stellen.

TOMÁS LIBERTINY

Tentoonstelling in Museum Kranenburgh te Bergen (NH)

van 24 juni 2025 t/m 16 november 2025

De kunstenaarspraktijk van Tomáš Libertíny (Slowakije, 1979) wordt gekenmerkt door zijn unieke samenwerking met bijenkolonies. Al bijna twintig jaar maakt de kunstenaar samen met honingbijen sculpturen van honingraat. Libertíny wordt gedreven door nieuwsgierigheid naar de relatie tussen mens en natuur. Na jaren van experiment en onderzoek heeft de kunstenaar manieren gevonden om samen met bijenkolonies complexe sculpturen te vervaardigen. Zijn ingenieuze sculpturen van honingraat lijken een wonderlijke speling van de natuur, veroorzaakt door menselijk ingrijpen. In deze unieke samenwerking is hij een

pionier. Het maakproces combineert hij met zijn fascinatie voor architectuur en verhalen uit de (kunst)geschiedenis en mythologie. Dit resulteert in visueel bijzondere architectonische en organische beelden en portretten.

Het werk van Libertíny zet aan tot denken over de verstoorde band tussen mens en natuur, de invloed die de mens wel en niet op de natuur kan uitoefenen en wat de mens kan leren van de natuur. Het werk laat je versteld staan van de kracht en de intelligentie van de bijenkolonie. Bovenal zijn de schijnbaar fragiele sculpturen een lust voor het oog.

Het werk van Libertíny is opgenomen in de collecties van verschillende internationale musea, zoals het Louvre in Parijs en het MOMA in New York. De tentoonstelling in Museum Kranenburgh is Libertíny's eerste solotentoonstelling in Nederland.

Als verdieping op en uitbreiding van de tentoonstelling presenteert Museum Kranenburgh een uitgebreid educatief participatieprogramma, waarin onderwerpen als kunst en natuur, duurzaamheid en innovatie en natuur en schoonheid samenkomen. De kunstwerken van Libertíny prikkelen de zintuigen en zetten tegelijkertijd aan tot denken over onder meer de mogelijkheden om in de toekomst te produceren en samen te werken mét de natuur, in plaats van haar uit te putten.

Naast de tentoonstelling biedt Museum Kranenburgh de educatieve presentatie *Inside the beehive*, waarin de kunstenaarspraktijk van Tomáš Libertíny en de eigenschappen van de bij vanuit een educatieve invalshoek worden bekeken. Onder meer het gezamenlijk maakproces van kunstenaar en bij en het materiaal bijenwas komen hier aan bod.

IWAN BAAN - MOMENTUM OF LIGHT

Tentoonstelling in Museum Kranenburgh te Bergen (NH)

van 24 juni 2025 t/m 16 november 2025

In de tentoonstelling *Momentum of Light* onderzoekt fotograaf Iwan Baan (1975 Alkmaar, opgegroeid in Bergen en woonachtig in Amsterdam) de wisselwerking tussen natuurlijk zonlicht, lokale architectuur en het dagelijkse leven in het West-Afrikaanse land Burkina Faso. De tentoonstelling presenteert een reeks beelden die Baan heeft vastgelegd tijdens zijn reizen met de Burkinese architect Francis Kéré (winnaar van de Pritzker Architecture Prize 2022). Tijdens een reis door Burkina Faso in 2021 legde Baan vast hoe de natuurlijke lichtcyclus van de zon de traditionele architectuur in Burkina Faso vormgeeft. Dit is te zien in de foto's die Baan maakt van de traditionele gebouwen in Gando en Pouni, de belangrijkste moskee in Bobo-Dioulasso en de versierde huizen van Tiébélé.

Op het Afrikaanse continent, maar vooral in de regio ten zuiden van de Sahara, heeft het licht van de zon een bijzonder sterke kwaliteit – een feit dat duidelijk wordt in traditionele gebouwen en in de manier waarop zonlicht de dagelijkse routines van hun bewoners vormgeeft. Zonder kunstlicht moest architectuur gebruikmaken van zonlicht om een lichtbron in een gebouw te creëren, maar tegelijkertijd moest het de bewoners van een huis beschermen tegen de intensiteit ervan.

Het resultaat is een volksarchitectuur die werkt met heel weinig of kleine openingen. Ze maken de binnenkant van een gebouw bijna pikdonker, terwijl de buitenkant wordt verlicht door fel zonlicht.

Met zijn gecombineerde passie voor documentaire en ruimte, onthullen Baans foto's ons aangeboren vermogen om onze beschikbare objecten en materialen opnieuw toe te eigenen, om zo een plek te vinden die we de onze kunnen noemen. Voorbeelden hiervan zijn te zien in zijn werk over informele gemeenschappen waar volksarchitectuur en placemaking dienen als voorbeeld van menselijke vindingrijkheid. Voor de foto's van Torre David in Caracas ontving Baan de Gouden Leeuw voor Beste installatie op de Architectuur biënnale van Venetië, 2012.

POST/NO/BILLS #6 HEDY TJIN

Tentoonstelling in het Stedelijk Museum te Amsterdam
van 28 juni 2025 t/m *****

De serie Post/No/Bills toont de meest recente grafische ontwerpprojecten die inspelen op de actualiteit en ontwikkelingen in het vakgebied langs de belangrijkste ‘verkeersader’ in het museum. In 2025 neemt de Amsterdamse illustrator Hedy Tjin de ruimte over met haar kenmerkende stijl: gedurfde en krachtige kleuren die onderliggende boodschappen versterken. Haar werk is sterk beïnvloed door culturele thema's en is gericht op meer inclusiviteit in de kunst. Met haar levendige beelden nodigt ze het publiek uit om complexe thema's op een andere en toegankelijke manier te bekijken. Eerdere edities van Post/No/Bills toonden onder andere het werk van Hezin O, Kristyan Sarkis, Sophie Douala, Now You See Me Moria en Metro54.

WAAR KUNST RAAKT - MODERNE EN HEDENDAAGSE KUNST UIT DE COLLECTIE LOUWERS

Tentoonstelling in Museum De Wiegert te Deurne
t/m 7 december 2025

Geïnspireerd door een tentoonstelling in Museum De Wiegert, bouwde de Brabantse verzamelaar Jos Louwers in bijna veertig jaar een indrukwekkende kunstcollectie op. Het begon met expressionistische schilderijen en werken op papier uit het interbellum. Daarna volgden hedendaagse abstracte en minimalistische schilderijen, wandobjecten en glaswerk.

In De Wiegert is vanaf eind mei een representatieve dwarsdoorsnede van de uitgebreide collectie te zien, met werk van onder anderen Leo Gestel, Jemmy van Hoboken, Henri Le Fauconnier, Edle Alma-Saxlund, Johan Dijkstra, Marie-José Robben, Bert Frijns, Bas Lobik, Willi Siber, Dirk Salz, Thea Figuee, Jan de Beus en Erik Oldenhof.

Over het bewuste museumbezoek dat eind jaren tachtig zijn passie voor verzamelen aanwakkerde, zegt Louwers: ‘In De Wiegert zag ik een tentoonstelling met werken van particuliere verzamelaars. Ik herinner me nog goed dat ik keek naar schilderijen van de Bergense School en me ineens realiseerde dat het misschien ook wel binnen mijn bereik lag om in mijn eigen huis te kunnen genieten van een echt kunstwerk.’ Zijn eerste kunstwerk kocht

hij ruim 35 jaar geleden: *Brug te Parijs* (1924) van de Brabantse kunstenaar Peter van den Braken. In de daaropvolgende jaren volgden meer schilderijen en werken op papier uit de interbellumperiode. Gaandeweg verbreedde zijn smaak zich en richtte Louwers zich meer op hedendaagse kunst. Inmiddels omvat zijn collectie kunst van drie generaties kunstenaars.

Louwers kreeg de liefde voor kunst niet van huis uit mee, maar vond via musea, galleries en beurzen zijn eigen weg. Een vooropgezet plan had hij niet; alle werken in de collectie zijn op gevoel gekozen. ‘Ik koop kunst die me raakt. Hoe verschillend ook, elk afzonderlijk werk verrijkt mijn leven.’ Zijn brede interesse resulteerde in een grote verzameling met werken uit de periode 1920 tot heden. Een bijzondere deelcol-

lectie wordt gevormd door hedendaagse glaskunst. Louwers bezit glassculpturen en geblazen glaswerk van gerenommeerde nationale en internationale kunstenaars, onder wie Bert Frijns, Thea Figeo, Tomáš Brzoň (CZ), Alain en Marisa Begou (FR) en Yoshiko Okada (JP).

Alle facetten uit de collectie komen naar voren in de tentoonstelling. Er is een mooie selectie van werk uit het interbellum, waaronder het schilderij van Peter van den Braken, waar het allemaal mee begon. Werk van Arnout Colnot en Piet Wiegman herinnert aan de Bergense School, de vroegste passie van de verzamelaar. De liefde van Louwers voor expressie en experimenteel materiaalgebruik loopt als een rode draad door de collectie en de tentoonstelling. Dit komt niet alleen tot uiting in het oudere werk, maar ook in de pasteuze en kleurrijke doeken van Jan de Beus en Marie-José Robben. Daarnaast zijn indrukwekkende minimalistische en volledig abstracte werken van onder anderen Bas Lobik, Erik Oldenhof en Duitse kunstenaars als Dirk Salz en Sybille Pattscheck te zien. Een selectie van de unieke glasobjecten maakt de dwarsdoorsnede compleet.

BOVEN HET MAAIVELD

Archeologische vondsten uit alle provincies

Spraakmakende ontdekkingen van 25 jaar Nederlandse archeologie

Tentoonstelling in het Rijksmuseum van Oudheden te Leiden

t/m *****

In *Boven het maaiveld* ziet u de meest opvallende en spraakmakende ontdekkingen van 25 jaar Nederlandse archeologie (2000-2025), met bijzondere vondsten uit het hele land, van Maastricht tot Texel. De tentoonstelling presenteert meer dan vijfhonderd objecten, die afkomstig zijn van zo'n tweehonderd vindplaatsen. De voorwerpen zijn bij opgravingen letterlijk 'boven het maaiveld' gekomen en steken er figuurlijk bovenuit door hun betekenis en waarde. Alle Nederlandse provincies zijn vertegenwoordigd, inclusief de Caribische eilanden van de

ABCSSS-groep. Ook alle soorten opgravers komen voorbij, van overheidsinstanties tot detectorzoekers en vrijwilligers.

Alle vondsten en voorwerpen in de tentoonstelling hebben een speciale waarde. Dat kunnen bijzonder mooie objecten zijn, voorwerpen die uniek zijn in hun soort, of objecten die op een bijzondere manier zijn gemaakt. Maar soms is ook de vindplaats speciaal: wat doet een Japans bord in een beerput? Waarom liggen er botten van een leeuw op het Haagse Binnenhof, of een orka-bot in de slotgracht van een kasteel? En wat levert een scheepswrak uit de zeventiende eeuw aan bijzondere informatie op? Andere voorwerpen roepen emoties op, bijvoorbeeld door hun verbinding met pijnlijke geschiedenissen, zoals de Tweede Wereldoorlog. Persoonlijke bezittingen uit Kamp Westerbork en van de Cariben getuigen hiervan, terwijl bijvoorbeeld een liefdesring juist liefde en tederheid symboliseert.

Archeologische vondsten vertegenwoordigen dus verschillende waarden. De nieuws waarde speelt vaak ook een grote rol: welke halen het journaal of komen in de krant? Hierbij gaat het meestal om de oudste of unieke objecten: de oudste stoel, een schatkaart of een telescoop. Ook nieuwe technologieën komen aan bod in *Boven het maaiveld*. In combinatie met andere wetenschappelijke disciplines kan dit leiden tot spectaculaire nieuwe inzichten over een vondst. In de tentoonstelling is verder aandacht voor het opgraven zelf, voor objecten met een specifieke historische waarde (zoals wrakvondsten of munten) en voor voorwerpen die met een metaaldetector zijn gevonden.

Archeologen kijken naar het verleden, maar leven in het heden. Waarom is een archeologische vondst belangrijk of waardevol voor onze samenleving? Wat draagt het bij aan onze kennis over het verleden? *Boven het maaiveld* gaat daarom ook over onderzoek, kennis, nieuwe perspectieven en persoonlijke betrokkenheid. Mede door nieuwe inzichten over identiteit, gender- en statusverschillen bijvoorbeeld, wordt tegenwoordig anders gekeken naar grafgraven en blijkt DNA-onderzoek verrassende gegevens op te leveren.

ATELIER IN BEELD - KEES VERWEY, NICO KOSTER, HANS DE BRUIJN

Tentoonstelling in het Verwey Museum te Haarlem

t/m 4 januari 2026

Deze tentoonstelling plaatst het atelier in het hart van het kunstenaarsleven. Bezoekers krijgen een uniek inzicht in Verweys iconische werkruimte. Een selectie schilderijen waarin Verwey zijn eigen atelier vereeuwigde, wordt hier gepresenteerd, samen met foto's die fotograaf Nico Koster van dit atelier gemaakt heeft. Deze combinatie biedt een intieme blik op de plek waar Verweys kunst tot leven kwam. Daarnaast worden portretten van hedendaagse kunstenaars in hun ateliers getoond, gemaakt door Hans de Bruijn voor zijn boek *90 Kunstenaarsportretten*. Zo ontstaat een inspirerende dialoog tussen Verweys historische atelier en de ateliers van nu.

Dit jaar vieren we de 125e geboortedag van Kees Verwey, een van de meest markante schilders uit de Nederlandse kunstgeschiedenis. Ter ere van deze meester organiseren we een unieke serie van vier tentoonstellingen onder de overkoepelende titel *125 jaar Kees Verwey – Streken van een Meester*. Deze tentoonstelling maakt onderdeel uit van deze bijzondere reeks.

JEANNE VERWEY-TILBUSSCHER - MEER DAN MUZE

Tentoonstelling in het Verwey Museum te Haarlem

t/m 26 oktober 2025

In deze tentoonstelling staan de portretten centraal van Jeanne Verwey-Tilbusscher, de vrouw van Kees Verwey, samen met haar eigen borduurwerken en tekeningen. Tilbusscher, die docent naaldkunst was aan de Haarlemsche Huishoud- en Industrieschool aan de Voorhelmstraat, wordt geëerd met een intieme presentatie van haar handwerken. Deze expositie belicht niet alleen Verweys diepe bewondering voor haar vakmanschap, maar ook de bijzondere artistieke band die hen met elkaar verbond.

Dit jaar vieren we de 125e geboortedag van Kees Verwey, een van de meest markante schilders uit de Nederlandse kunstgeschiedenis. Ter ere van deze meester organiseren we een unieke serie van vier tentoonstellingen onder de overkoepelende titel *125 jaar Kees Verwey – Streken van een Meester*. Deze tentoonstelling maakt onderdeel uit van deze bijzondere reeks.

VERWEY EN ZIJN INSPIRATIE = BREITNER, ISRAELS, SLUIJTERS, TOOROP E.A.

Tentoonstelling in het Verwey Museum te Haarlem
t/m 9 november 2025

In deze tentoonstelling staan het werk van Kees Verwey en dat van de tijdgenoten die hem inspireerden centraal. Onder deze invloedrijke kunstenaars bevinden zich namen als George Breitner, Isaac Israels, Corneille, Leo Gestel, Jan en Charley Toorop, Willem Witsen, Floris Verster, Henri Boot, Karel Appel, Eugène Brands en Jan Sluijters. Voor het eerst brengt het museum het werk van al deze meesters samen in één indrukwekkende expositie. Daarnaast worden ook Verweys bijzondere portrette-

keningen van Antony Kok, afkomstig uit het Rijksmuseum, voor het eerst in ons museum gepresenteerd. Dit jaar vieren we de 125e geboortedag van Kees Verwey, een van de meest markante schilders uit de Nederlandse kunstgeschiedenis. Ter ere van deze meester organiseren we een unieke serie van vier tentoonstellingen onder de overkoepelende titel *125 jaar Kees Verwey – Streken van een Meester*. Deze tentoonstelling maakt onderdeel uit van deze bijzondere reeks.

GIPS

Tentoonstelling in Beeldengalerij Het Depot te Wageningen
t/m 21 september 2025

Beeldengalerij Het Depot te Wageningen toont in de tentoonstelling GIPS de veelzijdigheid van gips. De klassieke beelden in de tentoonstelling zijn afkomstig uit de afgietelwerkplaats van het Koninklijk Museum voor Kunst en Geschiedenis in Brussel. Van de andere beelden in GIPS zijn er unica's of afgietsels die uit een mal zijn gemaakt voor een bronzen beeld. Onder anderen Eveline van Duyl, Marti de Greef, Eppe de Haan, Andreas Hetfeld, teja van hofen, Kim Kroes, Louis Niënhuis, Jan Pater, André Vranken en Lia van Vught werken mee aan de tentoonstelling van deze zomer. Voor regelmatige

bezoekers van Het Depot zijn dat vertrouwde namen.

WIM LEMMENS

Tentoonstelling in Beeldengalerij Het Depot te Wageningen
van 15 juni 2025 t/m 25 januari 2026

De variatie in de torsen van Wim Lemmens zit in de verscheidenheid aan lijnen die bij elke tors weer een andere beweging in gang zet. Als Lemmens het menselijk lichaam als onderwerp neemt, staat belijning en beweging centraal. Het gaat hem om de lijnen die de vormen definiëren; in die belijning is de lichtval essentieel. Lemmens weet de indruk die hele specifieke momenten op hem maken, om te zetten in marmer.

De afgelopen vijftig jaar is de werkwijze van Lemmens niet zoveel veranderd. Hij vindt zichzelf wel kritischer geworden op zijn werk. In de verhalen van Wim herleeft de romantiek van de studio's in Pietrasanta, eeuwenlang het kloppend hart van de pro-

ductie en creatie van beelden waarvoor het marmer uit de dichtbijgelegen groeven werd gedolven. Een van deze werkplaatsen, Studio Sem, in de jaren 50 opgericht door Sem Ghelardini, werd een bekende plek waar jonge, beginnende kunstenaars in contact kwamen met gevestigde beeldhouwers. Sem Ghelardini werd door het faciliteren van de productie van beelden in een bijzondere, collegiale sfeer, minstens zo bekend als de grote kunstenaars die in zijn studio werkten.

Aan het eind van de jaren 70, na zijn afstuderen aan Academie St. Joost in Breda, trok Wim Lemmens met een Italiaanse vriend naar Pietrasanta. Gedurende enkele jaren assisteerde hij kunstenaars en startte de ontwikkeling van zijn eigen werk. Ook Lemmens heeft mooie herinneringen aan de Studio Sem. “In de studio ontmoette ik Henry Moore, hij kwam aan in de werkplaats, deed zijn colbertje uit en begon te werken, het viel mij op dat Moore zelf verrekte goed kon kappen.” Met de lokale artigiani werkte Lemmens aan beelden voor andere kunstenaars. Van hen leerde hij het handwerk. Wim kan met enthousiasme vertellen over de printbeitel, spitsbeitel, tandbeitel, vlakbeitel, rondeel of de letterbeitel. Over frijnen, schuren en boucharderen.

Wanneer je Wim Lemmens vraagt welke kunstenaar hem tot voorbeeld diende, noemt hij geen beeldhouwer uit de ‘scene’ van Pietrasanta, maar valt de naam van de Tilburgse kunstenaar Hans Claesen (1925-1995). “Als manneke fietste ik naar het atelier van Claesen aan de Lovense Kanaaldijk. Daar had je steenovens en er reden van die treintjes om leem te halen. Als er dan wat leem af viel, dan nam ik dat mee naar huis om mee te kleien. Ik maakte hele dorpen met huisjes van klei. Mijn moeder stimuleerde mij hierin, maar ze merkte wel op dat in het dorp een kerk ontbrak. Niet voor niets zat ik op school bij de nonnen. Mijn oudere zus bracht me naar de jongensschool, maar als ze dan de hoek om verdwenen was, ging ik naar het kanaal om daar te gaan zitten om steentjes in het water te gooien. Want bij de nonnen zat ik aan een formicatafeltje repen papier te vlechten, dat was niet echt iets voor mij. Mijn lagereschooltijd was een drama, daar zou ik boeken over kunnen schrijven.”

Wim werkt altijd van tekening naar uitvoering en als hij het menselijk lichaam als onderwerp neemt, staat belijning en beweging centraal. Het lijkt wel of Wim gisteren nog les volgde op de academie, zo levendig weet hij te verhalen van zijn lessen. De adviezen van zijn docenten lijken in zijn geheugen gegrift: “We tekenden lijnen met een potlood HB, je zet daar een punt en moet daar uitkomen. Je zet verschillende druk op het potlood om van hele zware lijnen naar lichtere te gaan, daarbij moet je ook op je ademhaling letten. Bij modelteken maakte ik me er soms makkelijk van af, dan zei de docent dat ik ook eens aan de ‘moeilijke’ kant van het model moest gaan zitten.”

Overigens werkt Wim niet met modellen – heel soms vraagt hij zijn kleindochter in een bepaalde houding te gaan staan. Het gaat Lemmens om de lijnen die de vormen definiëren. “Mijn torso’s zijn maar uit een paar lijnen opgebouwd. In die belijning is de lichtval essentieel.” Lemmens speelt met de dikte van de belijning in het oppervlak van het marmer, alsof hij die potloodstreep zet. Een heldere belijning levert valschaduw op die de vorm accentueert. Lemmens is niet bewust bezig met figuratie of abstractie, het gaat om het weergeven van een vorm, hij werkt niet in details. Het liefst werkt hij met steen zonder al te veel tekening erin. “Ik let goed op of het marmer van grote blokken gezaagd wordt, haarscheurtjes zijn funest. Soms kom je in het mooiste witte marmer, bijvoorbeeld het Griekse, tijdens het werkproces toch kristallen tegen, dan kan het zijn dat ik een beeld alsnog kapotsla, kristal is mooi, maar op zo’n moment niet.”

De herinnering aan een gestolde beweging vormt vaak het uitgangspunt voor een beeld. Zo is een van de beelden op de tentoonstelling ontworpen naar aanleiding van het zien van een balletvoorstelling. Het betreft hier een van de weinige beelden in het oeuvre van Lemmens dat twee menselijke figuren tegelijk verbeeldt. In het beeld trekt de dansende Romeo de tegen hem aan hangende of vallende Julia mee. Het is een beeld dat Lemmens eindeloos heeft vóórgemodelleerd in tekeningen en in gasbeton. Wanneer hij over dit beeld vertelt lijkt hij weer in die balletvoorstelling te zijn. Lemmens weet de indruk die hele specifieke momenten op hem maken, om te zetten in marmer.

Met zulke precieze modellen zou je verwachten dat Lemmens ook in brons werkt. Maar omdat hij alles zelf wil doen en de techniek van het brongieten niet beheerst, houdt hij zich bij het marmer. Grappend verhaalt hij over beeldhouwers die hij in Pietrasanta ontmoette die vol bravoure een piepklein wasmodelletje lieten uitvergrooten tot hun ‘eigen’ creatie. In het algemeen is hij langer bezig met het ontwerpen en afwerken van zijn beelden dan met het eigenlijke hakken. Hij heeft een strak werkschema van halftien ‘s morgens tot drie uur ‘s middags.

Bijna zouden we vergeten dat Lemmens ook heel veel geschilderd heeft. “Beeldhouwen en schilderen liggen dicht bij elkaar, ook in het schilderen werk ik volgens plan zonder al te veel detaillering.” We nemen in Het Depot dan ook de gelegenheid te baat om twee grote schilderijen tentoon te stellen. Voorlopig denkt de 77-jarige beeldhouwer nog niet aan stoppen. Of hij altijd de menselijke figuur als uitgangspunt blijft nemen weet Lemmens niet: “Ik ga misschien ooit wel de vrijheid opzoeken door de menselijke figuur los te laten om naar de natuur werken, want de grillige natuur, die vormt zichzelf.”

ERIK MATTIJSSSEN

Tentoonstelling in Museum More te Gorssel

t/m 26 oktober 2025

Erik Mattijssen portretteert het alledaagse leven met een unieke twist. Zijn kleurrijke voorstellingen tonen geen mensen, al is hun aanwezigheid voelbaar. Onder de titel *Merrily, merrily, merrily, merrily* toont Museum MORE een ruime keuze uit het oeuvre van de kunstenaar van de afgelopen vijfentwintig jaar, waarin schijnbaar vrolijke, nostalgische onderwerpen vervreemding te weegbrengen. Zijn tekeningen in pastelkrijt, gouacheverf en potlood op papier van poppenkastpoppen, huishoudspullen en interieurs roepen een intieme, soms beklemmende sfeer op, met een onverwachte diepgang.

In Mattijssens werk vind je vertrouwde voorwerpen in onverwachte samenhang en in onbekende scenario's. Een enkel ding is afkomstig uit zijn eigen familie, andere werden meegenomen op de reizen die de

kunstenaar sinds zijn academiejaren maakt. Hij sprokkelt deze objecten bijeen, totdat het beeld rijk genoeg is om een eigen leven te leiden, een verhaal te vertellen. Soms is dat eenvoudig: een emmer, een trommel, een bed, een koffer, of een conservenblik. Een andere keer leidt het tot een echte ruimte waarin net van alles lijkt te hebben plaatsgevonden.

Erik Mattijssen heeft als kunstenaar op tal van plekken in de wereld zijn ogen de kost gegeven. Zijn werk bevat veel verwijzingen naar andere plaatsen, andere landen waar een werk zijn oorsprong vindt: een kamer in Berlijn, een cactussenkas in Kolkata of een furniturezaak in Paramaribo. Toch zijn zijn werken nooit exacte weergave van de werkelijkheid, maar samengestelde verbeeldingen van herinneringen, voorwerpen en situaties. Mensen komen vrijwel nooit voor in Mattijssens werk, maar hun aanwezigheid is voelbaar. 'Het gaat mij om wat achterblijft nadat iets gebeurd is, nadat mensen de kamer hebben verlaten. Sporen van het leven,' aldus de kunstenaar.

De tentoonstelling in Museum MORE markeert niet alleen het tienjarig jubileum van het museum, maar ook veertig jaar sinds Mattijssens eerste solotentoonstelling. Met zo'n vijftig werken biedt de tentoonstelling een omvangrijk overzicht van zijn oeuvre van de afgelopen vijfentwintig jaar. Speciaal voor deze gelegenheid creëerde Mattijssen een monumentaal werk: een draaimolen, van bijna vier meter hoog en zeven meter breed, genaamd *Winterstalling*. Het resultaat is een tentoonstelling waarin het leven in al zijn facetten wordt gevierd.

Deze tentoonstelling is samengesteld door conservator Julia Dijkstra en Erik Mattijssen.

Erik Mattijssen (1957, Veenendaal) groeide op in Bennekom en vond zijn roeping als kunstenaar na een omweg via de pedagogiek. Na drie jaar studie besloot hij in 1979 zijn hart te volgen en naar de Gerrit Rietveld Academie in Amsterdam te gaan, waar hij in 1984 afstudeerde. Hoewel zijn oorspronkelijke doel was om grafisch ontwerper te worden, vond hij zijn liefde in de beeldende kunst. Later gaf hij ruim 30 jaar les aan dezelfde academie, waar hij generaties kunstenaars inspireerde als docent beeldende kunst en mentor, tot zijn vertrek in 2020.

In zijn atelier in een zijstraat van de Warmoesstraat in Amsterdam werkt Mattijssen aan kleurrijke, verhalende stillevenen. Tegelijkertijd zoekt hij regelmatig inspiratie in het buitenland, met werkperiodes in onder andere Spanje, India, Frankrijk, Suriname en Ierland. In 2021 werd zijn toewijding aan de kunst bekroond met de Nationale Nederlanden Art Award tijdens Art Rotterdam.

Eerdere museale presentaties vonden onder meer plaats in museum Jan Cunen (Oss), Stedelijk Museum Schiedam, Valkhof Museum (Nijmegen), en Kunsthal Rotterdam. Ook is zijn werk opgenomen in de collecties van onder andere de AkzoNobel Art Foundation, Dela Art Collection, Stedelijk Museum Schiedam en in de Collectie Rechtbank Amsterdam. Een aantal grote werken maakte hij in opdracht van het Antoni van Leeuwenhoek ziekenhuis (Amsterdam), het Isala ziekenhuis (Meppel), het Wilhelmina Kinderziekenhuis (Utrecht), het LAM museum (Lisse) en het Verwey Museum (Haarlem).

KAORI KURIHARA, CÉRAMIQUE BOTANIQUE

Tentoonstelling in het Purmerends Museum te Purmerend
t/m 17 augustus 2025

Dompel je onder in de magische wereld van Kaori Kurihara, waar de grens tussen realiteit en verbeelding vervaagt. Deze getalenteerde keramiste brengt de natuur tot leven in haar fascinerende sculpturen. Haar werk lijkt op exotische vruchten, delicate bloemblaadjes en raadselachtig zeeleven. Elk kunstobject van Kaori daagt de toeschouwer uit om te kijken én opnieuw te kijken - zijn deze vormen echt, of ontsprongen aan de verbeelding ?

Kaori Kurihara, geboren in Japan en gevestigd in Parijs, haalt haar inspiratie uit de eindeloze vormenrijkdom van de natuur. Haar werken doen denken aan exotische vruchten en sierlijke bloemen - levens-echt en toch onwerkelijk. In de magische wereld van Kaori smelten natuur en verbeelding samen tot fascinerende keramische sculpturen. Haar techniek is Japans: zeer delicaat.

Elke sculptuur wordt met de hand vervaardigd en met de klei die Kaori gebruikt, kan ze iedere gewenste vorm creëren. Haar sculpturen beginnen met een enkel element en worden laag voor laag met uiterste precisie opgebouwd. Aan het einde van het modelleren bekijkt ze het stuk in een spiegel en van een afstand om te zien of het een natuurlijke uitstraling heeft. Pas wanneer ze een visuele connectie voelt, weet ze dat het werk geslaagd is en klaar is om gebakken te worden. De meest tijdrovende stap is de keuze van de kleuren. In haar atelier staan de planken vol met potten die gevuld zijn met glazuren en oxides. Uiteindelijk laat de sculptuur zelf haar leiden naar de juiste kleuren, wat resulteert in prachtige objecten die zowel realistisch als dromerig zijn en Kaori's visie op de natuur tot leven brengen.

Kaori is geboeid door de geometrie en de ogenschijnlijke herhaling van vormen in de natuur. In werkelijkheid schuilt er een oneindige diversiteit in die herhalingen. In het plantenrijk is niets ooit helemaal hetzelfde. Juist het geheel van onregelmatigheden is in haar ogen 'perfectly imperfect', een gedachte die aansluit bij de Japanse wabi-sabi cultuur die draait om de schoonheid van het imperfecte. Het is die magie van de natuur waaraan Kaori de energie ontleent om met engelengeduld aan haar creaties te werken.

Kaori Kurihara volgde een keramiekopleiding aan de kunstacademie van Kyoto. Na haar afstuderen trok Kaori naar Parijs, waar zij verdere kunstopleidingen in keramiek en sieraden volgde. Hier in Europa, los van de traditionele Japanse denkbeelden over keramiek als gebruiksgoed, kon zij eindelijk haar fantasie

de vrije loop laten in haar werk. Aanvankelijk maakte ze sculpturen geïnspireerd door de durian, een vrucht die ze ontdekte tijdens haar middelbare schooltijd. De unieke en intrigerende vorm van de durian vormde de basis voor haar serie denkbeeldige vruchten.

Al tijdens haar opleiding speelde Kaori zichzelf in de kijker in Frankrijk. Net afgestudeerd, ontving zij in 2015 de Prix de la Jeune Création Métiers d'Art, een belangrijke nationale prijs voor jong kunsttalent. In 2016 opende ze haar eigen atelier in Parijs. Sindsdien is Kaori's ster rijzende in zowel binnen- als buitenland. Zij exposeerde in onder meer het Grand Palais in Parijs, en in Brussel, Londen, Straatsburg, Sèvres en Zwitserland. Vanwege het tijdsintensieve karakter is haar productie laag. Belangrijke verzamelaars hebben intussen ook haar werk ontdekt, wat het nog lastiger maakt een expositie samen te stellen. Deze tentoonstelling in het Purmerends Museum markeert haar eerste museale solotentoonstelling wereldwijd.

OMG ! RELIPOP

Tentoonstelling in Museum Krona te Uden
t/m 7 september 2025

"De populaire & controversiële kunststroming verbonden met religie"

Humor en oppervlakkigheid. Spot, dubbelzinnigheid en Jezus als mikpunt: *Oh My God!* Popart staat al zestig jaar onverminderd in de belangstelling. Een invalshoek die onderbelicht is gebleven, is de verbinding van de kunststroming met religie. Juist op dit terrein is Popart op zijn best. Het werk van Popart-kunstenaars als Andy Warhol, Niki de Saint Phalle, Jeff Koons, Jacques Frenken en Wim Delvoye roept een glimlach op, maar ook commotie en weezin: de *clash* van devotie versus ironie en commercie zorgt voor prikkelende perspectieven in de tentoonstelling *OMG! Relipop*. Als het om religie gaat, heeft Popart zijn controversiële karakter niet verloren.

In de expositie staat de relatie tussen religie en spiritualiteit in de Popart-stroming centraal. De werken zijn dynamisch, ironisch en vooral niet in lijn met de serieuze, abstracte kunst die in de jaren zestig de boventoon voerde in musea. Al evenmin lijkt het karakter van Popart te rijmen met religie en zingeving, waarin betekenisvolle waarden en normen om diepgang en een zekere serieuzeheid lijken te vragen. Juist in Museum Krona, verbonden met een levende kloostergemeenschap, zorgt deze ogenschijnlijke tegenstelling zestig jaar na dato voor een interessant spanningsveld.

De expositie start, geheel volgens het karakter van Popart, met een schok: met de 'shootings' van Niki de Saint Phalle en met Jacques Frenken's *Target*, waar Christus als mikpunt aan een schietschijf hangt. Beide kunstenaars namen de gipsen heiligenbeelden op de korrel, die in de jaren zestig massaal hun waarde en status verloren. Verderop in de tentoonstelling wordt ingezoomd op commercie, community en navolgers uit de jaren '80, '90 en 2000, aan de hand van nationale en internationale Popart-iconen Andy Warhol, Roy Lichtenstein, Woody van Amen, Tempé & Wolf, Jeff Koons, 'Popart-non' Corita Kent en vele anderen.

Met werk van Andy Warhol, Corita Kent, Niki de Saint Phalle, Roy Lichtenstein, Eduardo Paolozzi, Jeff Koons, Tempi & Wolf, Hans Truijen, Wim Delvoye, Rob Scholte, Jacques Frenken, Woody van Amen, Bruce Conner, Benoît Hermans, Co Westrik, Mimmo Rotella.

ANAÏS LÓPEZ - DE SCHILDPAD EN DE MONNIK
Tentoonstelling in Japanmuseum Sieboldhuis te Leiden
t/m 7 december 2025

Japanmuseum SieboldHuis presenteert de tentoonstelling 'Anaïs López - de Schildpad en de Monnik'. Dit multimediale project van fotograaf en verhalenverteller Anaïs López volgt het waargebeurde sprookje van haar zoektocht naar de gouden schildpad Kami, de godin van de Kamo rivier. Een gelaagde vertelling over rouw, de menselijke drift om de natuur te beheersen en de magie van verbeelding.

Gouden schildpad

In oktober 2016 reist fotograaf Anaïs López af naar Japan. Hoogzwanger en geraakt door het verlies van haar zus, gaat López op zoek naar troost en bezinning. Ze besluit dat Kyoto, de voormalige hoofdstad met een rijk verleden, op dat moment de beste plek is om te zijn. Tijdens een wandeling langs de Kamo rivier ziet ze midden in de rivier een gouden schildpad met een stok in haar bek. Zodra ze de klik van Anaïs haar camera hoort, duikt de schildpad het water in en verdwijnt ze onder een steen.

Een zoektocht

Bij haar terugkeer in Nederland blijft López dromen over de gouden schildpad, die ze *kami* (het Japanse woord voor god) noemt. Waarom liet Kami zich aan haar zien? Deze ontmoeting vormt het begin van een jarenlange zoektocht. López reist meerdere malen terug naar Japan en ontmoet daar bijzondere mensen die haar ieder een andere weg wijzen. Wat begon als een toevallige ontmoeting, groeit uit tot een gelaagd verhaal over rouw, controle, natuur, hebzucht en durven loslaten.

Een multimediale vertelling

Aan de hand van fotografie, film, bijzondere druktechnieken (*gyotaku* en fotopolymeer etsen), opgezette dieren, archiefbeeld en tekeningen van de Japanse kunstenaar Niwa Yuta neemt López bezoekers mee op een unieke reis. Deze reis wordt in de tentoonstelling verbeeld aan de hand van vier aktes (ruimtes): de ontmoeting, de zoektocht, obsessie en de magie van verbeelding. De laatste akte bestaat uit de 33 minuten durende film 'de Schildpad en de Monnik', welke wordt getoond in het museum.

Anaïs López is een geboren verhalenverteller die met haar foto- en multimedia-projecten de kijker meeneemt in een vaak fabelachtige wereld die ongelofelijk lijkt, maar dichterbij de waarheid blijkt dan je op het eerste gezicht denkt. Haar voorgaande project 'De Migrant' werd genomineerd voor een Gouden Kalf (Nederlands Film Festival) en won twee andere prestigieuze prijzen: The Directors Guild Award voor beste digital storytelling en de Zilveren Camera award voor beste storytelling.

Kunstenaarsboek, editieboek en activiteiten

Bij deze tentoonstelling verschijnt een kunstenaarsboek en een editieboek van het project. Hierin zijn verschillende *gyotaku* en fotopolymeer etsen van Anaïs López terug te vinden, evenals haar fotografisch werk. Ook bevat het enkele tekeningen van de Japanse tekenaar Niwa Yuta.

Er is een uitgebreid publieksprogramma geprogrammeerd bij deze tentoonstelling met onder andere live vertellingen van Anaïs López, lezingen, workshops en yoga-meditatiesessies. Verder is er een educatief programma voor kinderen, waaronder een gratis speurtocht.

Samenwerkingen

‘Anaïs López - de Schildpad en de Monnik’ is geproduceerd door Prospektor in samenwerking met Japanmuseum SieboldHuis. Dit project is mogelijk gemaakt door het Mondriaan Fonds, Fonds21, Zabawas, Filmfonds, Boumeester Fonds, Stichting Oog op Natuur, Fonds Anna Cornelis en Diane van Marel, Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Universiteit Leiden, Gemeente Leiden, Isaac Alfred Ailion Foundation, Leiden stad van ontdekkingen en de Vrienden van Japanmuseum SieboldHuis. Met medewerking van Naturalis Biodiversity Center. Op educatief gebied is Stichting Jeugd en Samenleving (JES) uit Leiden betrokken.

REMBRANDT & AMSTERDAM

Tentoonstelling in het Rembrandthuis te Amsterdam
t/m 7 september 2025

In 2025 wordt het 750-jarig bestaan van Amsterdam gevierd. In de zomertentoonstelling kijk je naar de stad door Rembrandts ogen. Hij woonde het grootste deel van zijn leven in Amsterdam en heeft de stad en haar inwoners vaak vastgelegd op zijn prenten. Hij maakte portretten van Amsterdammers en observeerde het reilen en zeilen in de stad. Van straatverkopers tot het stadsbestuur – Amsterdam leeft in Rembrandts prenten.

TIJDTABEL MET VERMELDING VAN INFO IN UITGELICHT 173 juni 2025

Einddatum

UITGELICHT ! No 164 september 2024

De verdieping	CODA Museum Apeldoorn	01 jan. 2026
Salon Arntzenius	Museum Gouda te Gouda	**

UITGELICHT ! No 165 oktober 2024

Tuindorpen en tuinsteden	Museum Het Schip Amsterdam	27 juli 2025
Hans G. Kresse	Veluwezoom Doorwerth	01 juli 2025

UITGELICHT ! No 166 november 2024

Oracles	Prinsessehof Leeuwarden	26 okt. 2025
---------	-------------------------	--------------

UITGELICHT ! No 167 december 2024

Kunst omkaderd	Depot Boymans van B. Rotterdam	29 juni 2025
De Beeldentuin	Museum Arnhem Arnhem	31 dec. 2026
Het Genneper Huys	locatie in gemeente Gennepe	14 sept. 2025
Edzard Koning	Noord-Veluws Museum Nunspeet	01 juni 2025

UITGELICHT ! No 168 januari 2025

Jan Mankes	Arnhem Arnhem	
	Museum Belvédère Heerenveen	22 juni 2025
Zien & Geloven	Rijksmuseum Twenthe Enschede	** 2025

UITGELICHT ! No 169 februari 2025

Het grafische werk	Pieck Museum Hattem	**
Oscar Voch - fluisteringen	Museum Belvédère Heerenveen	22 juni 2025
Tussen hemel en oorlog	Museum Catharijneconvent Utrecht	15 juni 2025
Schilderachtig Dordrecht	Dordrechts Museum Dordrecht	01 juni 2025
Van Monet tot Morisot	Kunstmuseum 's-Gravenhage	08 juni 2025
Ont-moeten	Museum Arnhem Arnhem	31 dec. 2027
Lara Schnitger	Museum Kranenburgh Bergen (NH)	09 juni 2025
Arne Hendriks	Museum Kranenburgh Bergen (NH)	09 juni 2025
Oltre Terra	Stedelijk Museum Amsterdam	13 juli 2025
Bart van der Leek	Designmus. Huis Dedel Den Haag	**
André Vranken	Depot Wageningen	08 juni 2025
De Kremer Collectie	Stedelijk Museum Alkmaar	01 juni 2025
Between the sea and the sky	a/h Vrijthof Maastricht	21 sept. 2025
Magisch Schotland	Museum Bussemakerhuis Borne	15 juli 2025

UITGELICHT ! No 170 maart 2025

Ana Oosting	Beelden aan Zee Scheveningen	09 juni 2025
Emo Verkerk	Beelden aan Zee Scheveningen	09 juni 2025
Jan van der Kooi	Museum Belvédère Heerenveen	22 juni 2025
Han van Hagen	Museum Belvédère Heerenveen	22 juni 2025
In mijn ogen	Bonnefantenmuseum Maastricht	24 aug. 2025

Good Mum / Bad Mum	Centraal Museum Utrecht	14 sept. 2025
De liefde die blijft	CODA Museum Apeldoorn	01 juni 2025
Anselm Kiefer	Van Gogh Museum Amsterdam	
	Stedelijk Museum Amsterdam	09 juni 2025
Fleur van Dodewaard	Kröller-Müller Museum Otterlo	24 aug. 2025
Grafiek van Beeldhouwers	Kröller-Müller Museum Otterlo	31 aug. 2025
Alessandra Sanguinetti	KunstHal Rotterdam	09 juni 2025
Daan van Golden	Stedelijk Museum Schiedam	14 sept. 2025
Vrouwen van Schiedam	Museum Schiedam	14 sept. 2025
Wiegiersma De Gemeenschap	De Wieger Deurne	15 juni 2025
Als de kat van huis is	Ned. Steendrukmus. Valkenswaard	22 juni 2025
Time in Fashion	Museum Hoorn	01 juni 2025
Ruimtemissie	Stedelijk Museum Breda	31 aug. 2025
Chinees Behang	Stedelijk Museum Breda	31 aug. 2025
Tin	Rijksmuseum van Oudheden Leiden	** juni 2026
Giselle Kuster	Museum v. Bommel v. Dam Venlo	17 aug. 2025
The life of things	Museum Voorlinden Wassenaar	02 nov. 2025

UITGELICHT ! No 171 april 2025

Verstoopt op de Veluwe	Veluws Kunstmus. Nunspeet	05 okt. 2025
Kaori Kurihara	Purmerends Museum Purmerend	17 aug. 2025
Reality Check	Museum More Gorssel	08 juni 2025
Een sprookje	Anton Pieck Museum Hattem	****
Khaled Dawwa	Mus. Beelden aan Zee Scheveningen	02 nov. 2025
Anne Feddema	Museum Belvédère Heerenveen	22 juni 2025
Kahlil Joseph BLKNWS	Maastricht	26 juni 2025
Dora Tuynman	Museum COBRA Amstelveen	15 juni 2025
FELWA	CODA Museum Apeldoorn	19 okt. 2025
Han Klinkhamer	Museum Jan Cunen Oss	31 aug. 2025
Carel de Nerée	Dordrechts Museum Dordrecht	21 sept. 2025
De wereld van Johan de Witt	Dordrechts Museum Dordrecht	26 okt. 2025
Gezichten van N-Holland	Frans Hals Museum Haarlem	17 aug. 2025
Anselm Kiefer	GoghHuis Zundert	08 juni 2025
Vrouw met vleugels	Museum Arnhem Arnhem	21 sept. 2025
Huis in de storm	Mauritshuis 's-Gravenhage	29 juni 2025
Richard Roland Holst	Design Museum Dedel Den Haag	****
Jan Toorop	Design Museum Dedel Den Haag	****
Roni Horn: Pair Field	De Pont Museum Tilburg	****
Meiro Koizumi	De Pont Museum Tilburg	****
Magdalena Abakanowicz	Textielmuseum Tilburg	24 aug. 2025
	Noordbrabants Museum Den Bosch	24 aug. 2025
	Provinciehuis 's-Hertogenbosch	24 aug. 2025
Alle tijd van de wereld	Designmuseum 's-Hertogenbosch	24 aug. 2025
100 years of menswear	Rijksmuseum Amsterdam	15 mrt 2026
American Photography	Rijksmuseum Amsterdam	09 juni 2025
Painting the town	Rijksmuseum Amsterdam	09 juni 2025
Kleur & Beweging	Slot Zeist Zeist	01 juni 2025

Westerbork	Museum Sjoel Elburg Elburg	28 juni 2025
Reality Check	Museum More Gorssel	08 juni 2025

UITGELICHT ! No 172 mei 2025

Amsterdam eet	Allard Pierson Museum Amsterdam	07 sept. 2025
Prenten Thé Tjong Khing	Anton Pieck Museum Hattem	*****
Nature never loses	Bonnefantenmuseum Maastricht	28 sept. 2025
Lucebert	Museum Amstelveen	31 aug. 2025
Koen Vermeule	Museum JAN Amstelveen	05 okt. 2025
Lichtgeheugen	Museum Flehite Amersfoort	22 juni 2025
Jaarsma / Villevoeye	Kunsthall KAdE Amersfoort	31 aug. 2025
Remy Jungerman	Mondriaanhuis Amersfoort	12 okt. 2025
Jonathan van Doornum	Museum de Fundatie Zwolle	17 aug. 2025
Folkert de Jong	Museum de Fundatie Zwolle	15 juni 2025
80 jaar vrijheid	Museum de Fundatie Zwolle	17 aug. 2025
Suze Robertson	's-Gravenhage	31 aug. 2025
New Babylon	's-Gravenhage	31 aug. 2025
Maria Pininka-Beres	's-Gravenhage	17 aug. 2025
Charley Toorop	Kröller-Müller Museum Otterlo	sept.2025
Max Pechstein	Kunsthall Rotterdam	15 juni 2025
Angeniet Berkers	Kunsthall Rotterdam	13 juli 2025
Haegue Yang	Kunsthall Rotterdam	31 aug. 2025
Anansi de spin	Kunsthall Rotterdam	29 juni 2025
M.C.Escher / A.E.Bosman	Escher in het Paleis 's-Gravenhage	15 juni 2025
Verzamelde vrouwen	Museum Gouda	*****
Jo Koster	Museum Gouda	04 jan. 2026
Scarlett Hooft Graafland	Panorama Mesdag 's-Gravenhage	31 aug. 2025
Jildau Nijboer	Singer Museum Laren (NH)	08 mrt 2026
Wij zijn natuur	Singer Museum Laren (NH)	31 aug. 2025
Marc Mulders	Singer Museum Laren (NH)	07 sept. 2025
Lokroep van de natuur	Singer Museum Laren (NH)	07 sept. 2025
Pamela Rosenkranz	Stedelijk Museum Amsterdam	** sept. 2025
Morena Bamberger	Stedelijk Museum Schiedam	09 nov. 2025
X Opperclaes	Museum Schiedam	nov. 2025
E:FWD	Kunstlinie Almere	06 juli 2025
Uit het Paradijs	Museum Klooster Ter Apel	okt. 2026
It's not a joke	Mus. Van Bommel van Dam Venlo	14 sept. 2025
Daniel Buren	Museum Voorlinden Wassenaar	07 sept. 2025
Simone Post	Museum Voorlinden Wassenaar	07 sept. 2025
Jo Spier	Museum Zutphen	22 juni 2025
Johan Arp - Grafiek	Purmerends Museum Purmerend	01 juni 2025
Rauw	Tiendschuur Tegelen	28 sept. 2025
Iona Plaum	Huis Marseille Amsterdam	22 juni 2025

UITGELICHT ! No 173 juni 2025

Ima-Abasi Okon	Van Abbemuseum Eindhoven	21 sept. 2025
Van Glas	Allard Pierson Museum Amsterdam	01 april 2025

Ryan Gander / Edgar Degas	Mus. Beelden aan Zee Scheveningen	20 juni 2025 t/m 04 jan. 2026
Tania Kovats. Oceanic	Mus. Beelden aan Zee Scheveningen	20 juni 2025 t/m 04 jan. 2026
Noorderlicht Fotofestival	Museum Belvédère Heerenveen	28 juni 2025 t/m 21 sept. 2025
Henk Visch	Museum Belvédère Heerenveen	28 juni 2025 t/m 21 sept. 2025
Huilend Glas	Mus. Boijmans Rotterdam (Depot)	12 okt. 2025
Gen F	Drents Museum Assen	17 aug. 2025
Donders dikke plaoten	Drents Museum Assen	sept. 2025
80 jaar vrijheid	Museum De Fundatie	17 aug. 2025
Henk Heideveld	Museum de Fundatie Zwolle	28 juni 2025 t/m 17 aug. 2025
Kiezen voor Vincent	Van Gogh Museum Amsterdam	27 juni 2025 t/m 31 aug. 2025
Joana Schneider	Groninger Museum Groningen	31 aug. 2025
The Dreamhouse !	Groninger Museum Groningen	14 juni 2025 t/m 16 nov. 2025
H.N. Werkman	Groninger Museum Groningen	15 juni 2025
Van Rembrandt tot Vermeer	H'ART Museum Amsterdam	24 aug. 2025
German Grobe	Katwijk's Museum Katwijk (ZH)	07 sept. 2025
Varen voor Vrijheid	Katwijk's Museum Katwijk (ZH)	07 sept. 2025
Anne Geene Buitengewoon	De Mesdag Collectie 's-Gravenhage	27 juli 2025
Folkert de Jong	Museum Kranenburgh Bergen (NH)	24 juni 2025 t/m 16 nov. 2025
Tomás Libertiny	Museum Kranenburgh Bergen (NH)	24 juni 2025 t/m 16 nov. 2025
Iwan Baan	Museum Kranenburgh Bergen (NH)	24 juni 2025 t/m 16 nov. 2025
Post/No/Bills#6 Hedy Tjin	Stedelijk Museum Amsterdam	28 juni 2025 t/m *****
De Collectie Louwers	Museum De Wieger Deurne	07 dec. 2025
Boven het maaiveld	Rijksmuseum van Oudheden Leiden	*****
Atelier in beeld	Verwey Museum Haarlem	04 jan. 2026
Meer dan Muze	Verwey Museum Haarlem	26 okt. 2025
Verwey en zijn inspiratie	Verwey Museum Haarlem	09 nov. 2025
Gips	Het Depot Wageningen	21 sept. 2025
Wim Lemmens	Het Depot Wageningen	15 juni 2025 t/m 25 jan. 2026
Erik Mattijssen	Museum More Gorssel	26 okt. 2025
Kaori Kurihara	Purmerends Museum Purmerend	17 aug. 2025
OMG ! Relipop	Museum Krona Uden	07 sept. 2025
Anaïs López	Japanmuseum Sieboldhuis Leiden	07 dec. 2025
Rembrandt & Amsterdam	Rembrandthuis Amsterdam	07 sept. 2025